

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΙΙ
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΙΙ**

ΕΤΟΣ 2015

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Εισαγωγή.....	1
1.1	Πεδίο Εφαρμογής.....	1
2	Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα III.....	3
3	Πλαίσιο Διακυβέρνησης	3
3.1	Εταιρική Διακυβέρνηση.....	3
3.2	Αριθμός των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που κατέχουν ταυτόχρονα τα μέλη του διοικητικού οργάνου	9
4	Διαχείριση Κεφαλαίου	10
4.1	Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια.....	10
4.2	Κεφαλαιακή Επάρκεια	11
4.3	Σημαντικές Εξελίξεις στην κεφαλαιακή επάρκεια.....	12
4.4	Σημαντικές Εξελίξεις σε θεσμικό επίπεδο	14
4.5	Απαιτούμενα κεφάλαια Πυλώνα I.....	15
4.6	Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ).....	17
5	Διαχείριση Κινδύνων	18
5.1	Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων.....	18
5.2	Δήλωση σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.....	20
5.3	Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων.....	22
5.4	Διακυβέρνηση της Διαχείρισης Κινδύνων	25
5.4.1	Επιτροπή Κινδύνων	26
5.4.2	Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων	26
5.4.3	Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού	28
5.5	Ενίσχυση κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων.....	29
5.6	Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κινδύνων	29
6	Πιστωτικός Κίνδυνος	30
6.1	Κίνδυνος Συγκέντρωσης	33
6.2	Πιστωτικός Κίνδυνος Χρεογράφων και κίνδυνος χώρας.....	34
6.3	Πολιτική Απομείωσης και Σχηματισμού Προβλέψεων	35
6.4	Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου.....	36
6.5	Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ)	45
7	Κίνδυνος αγοράς	47
7.1	Επιτοκιακός κίνδυνος.....	47
7.2	Συναλλαγματικός κίνδυνος	48
7.3	Κίνδυνος τιμής αξιών επενδύσεων.....	48
8	Κίνδυνος ρευστότητας	49

9	Λειτουργικός Κίνδυνος	51
10	Ανοίγματα σε μετοχές που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	57
11	Ανοίγματα κινδύνου επιτοκίων σε θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	57
12	Πολιτική και πρακτικές απολαβών	58
12.1	Κατηγορίες Αμοιβών και Ωφελημάτων	59
12.2	Διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού και διορισμού μελών της Επιτροπείας.....	63
12.3	Πολιτική πολυμορφίας όσον αφορά την επιλογή των μελών της Επιτροπείας	63
13	Δημοσιοποίηση βεβαρημένων και μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού	63
13.1	Βεβαρημένα και μη βεβαρημένα στοιχεία του ενεργητικού ανά είδος στοιχείου ενεργητικού	64
13.2	Εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί κατά είδος στοιχείου ενεργητικού.....	64
13.3	Υποχρεώσεις που σχετίζονται με βεβαρημένα στοιχεία ενεργητικού και εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί	64
14	Δείκτης Μόγλευσης	65
15	Άλλα Θέματα	67
	Παράρτημα 1 – Αναφορές Διοικητικής Πληροφόρησης προς το Διοικητικό Όργανο	69
	Παράρτημα 2 – Γλωσσάριο.....	71
	Παράρτημα 3 - Συμφιλίωση στοιχείων κεφαλαίου και ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων.....	72
	Παράρτημα 4 – Υπόδειγμα Δημοσιοποίησης Μεταβατικών Ιδίων Κεφαλαίων	74
	Παράρτημα 5 – Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων.....	75

1 Εισαγωγή

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ) είναι η μητρική εταιρία όλων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ). Οι κυριότερες δραστηριότητες της ΣΚΤ είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, ασφαλιστικών υπηρεσιών (αντιπρόσωπος) και η διεξαγωγή εμπορικών εργασιών. Όλες οι δραστηριότητες της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων με αυτήν ΣΠΙ, διεξάγονται στην Κύπρο.

Οι πληροφορίες σε αυτή την έκθεση δημοσιοποιούνται με βάση τις απαιτήσεις του Όγδου Μέρους της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας 575/2013 (Νομοθεσία) η οποία δημοσιοποιήθηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27 Ιουνίου 2013, και υιοθετήθηκε ως έχει από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ).

Η Νομοθεσία, σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τις σχετικές Εγκυκλίους της ΚΤΚ, περιγράφει το πλαίσιο της Βασιλείας III το οποίο βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Ο Πυλώνας I αφορά τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος, ώστε να καλύπτεται επαρκώς η έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον λειτουργικό κίνδυνο.
- Ο Πυλώνας II αφορά στη διαδικασία εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ), δηλαδή διασυνδέει τις εποπτικές διαδικασίες αξιολόγησης κεφαλαιακής επάρκειας με τις εσωτερικές διαδικασίες αξιολόγησης κεφαλαιακής επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) και την αξιοπιστία της εσωτερικής διακυβέρνησης και της επάρκειας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Ο Πυλώνας II επικεντρώνεται σε μια δομημένη επικοινωνία μεταξύ των εποπτικών αρχών και των τραπεζών σε συνεχή βάση καθώς και στην αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών για την κάλυψη των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, λαμβάνονται άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για προσαρμογή του κατάλληλου επιπέδου των κεφαλαίων ως προς το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.
- Ο Πυλώνας III αφορά στη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων όπως επίσης και τα αποτελέσματα του υπολογισμού των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, μαζί με λεπτομερείς πληροφορίες αναφορικά με τη σύνθεση των κεφαλαίων του ιδρύματος.

1.1 Πεδίο Εφαρμογής

Η εποπτική ενοποίηση του Συγκροτήματος η οποία εφαρμόζεται για σκοπούς υποβολής συγκεκριμένων εποπτικών αναφορών προς τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, περιλαμβάνει μόνο τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα που ασκούν τραπεζικές εργασίες και συνδέονται με τον ΚΦ με βάση το άρθρο 10 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 575/2013 σχετικά με τις ρυθμίσεις προληπτικής εποπτείας. Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης δεν εφαρμόζεται σε καμία εταιρία του Συγκροτήματος ούτε εποπτικά, ούτε λογιστικά.

Οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες και οι οργανισμοί με αποκλειστικά εμπορικές δραστηριότητες, των οποίων τα στοιχεία ενοποιήθηκαν για σκοπούς Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων παρουσιάζονται πιο κάτω:

<u>Όνομα</u>	<u>Κύριες δραστηριότητες</u>	<u>% Ιδιοκτησίας 31.12.2015</u>	<u>Διεθνή Πρότυπα Χρηματ. Αναφοράς</u>	<u>Βάση ενοποίησης για Νομοθετικό Πλαίσιο</u>
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Τροόδους Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Πάφου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Στροβόλου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Αμμοχώστου - Λάρνακας Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λευκωσίας Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Υπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών Ενέργειας και Τραπεζών Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Λήδρα Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αλληλεγγύης Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Λακατάμιας - Δευτεράς Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μακράσκας - Λάρνακας - Επαρχίας Αμμοχώστου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Εκπαιδευτικών Κύπρου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατικό Ταμιευτήριο Αστυνομικών και Στρατιωτικών Κύπρου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Κοκκινοχωρίων Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Περιφερειακή Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Λεμεσού Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Περιφερειακή Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Λευκωσίας Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ταμασού - Ορεινής και Πιτσιλιάς Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Συνεργατική Οικοδομική & Ταμιευτήριο Δημόσιων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ	Χρηματοπιστωτικές	99	Πλήρης	Πλήρης
Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία Λτδ	Εμπορικές	91,24	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης Λτδ	Εμπορικές	100	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Νέα Σεβεγεπ Λτδ	Εμπορικές	83,57	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
ΣΟΠΑΖ Λτδ	Εμπορικές	81,35	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
ΠΕΑΛ Τροόδους Λτδ	Εμπορικές	59,46	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Newfields Ltd	Εμπορικές	100	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Comarine Ltd	Εμπορικές	59,48	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Συνεργατική Ομοσπονδία Διάθεσης Χαρουπιών Λεμεσού Λτδ	Εμπορικές	90,98	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Συνεργατική Ομοσπονδία Διάθεσης Χαρουπιών Λάρνακας Λτδ	Εμπορικές	100	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Συνεργατική Ομοσπονδία Διάθεσης Χαρουπιών Πάφου Λτδ	Εμπορικές	98,78	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Συνεργατική Ομοσπονδία Διάθεσης Χαρουπιών Λτδ	Εμπορικές	66,67	Πλήρης	Εκτός πλαισίου
Σύνεργκαζ Λτδ (Από την 1 Ιανουαρίου 2015, η Τράπεζα δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο)	Εμπορικές	-	Πλήρης	Εκτός πλαισίου

Σχετική συμφιλίωση της κατάστασης οικονομικής θέσης όπως παρουσιάζεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις με την κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής παρουσιάζεται στο **Παράρτημα 3**.

2 Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα III

Η πληροφόρηση που περιέχεται στο παρόν έγγραφο, έχει ως στόχο τη συμμόρφωση με τις ειδικές απαιτήσεις δημοσιοποίησης του Κανονισμού 575/2013, καθώς και την περιγραφή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του ΣΠΤ.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη πληρέστερης πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων μερών για τους κινδύνους που αναλαμβάνει και διαχειρίζεται, η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ως στόχο:

- Τη διασφάλιση της έγκυρης δημοσιοποίησης και συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Πυλώνα III,
- Την ακριβή αποτύπωση του πλαισίου και των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, κεφαλαιακής διαχείρισης και αποδοχών της ΣΚΤ/ΚΦ,
- Την πλήρη κάλυψη και συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των τεχνικών κριτηρίων των δημοσιοποιήσεων, όπως αυτές εξειδικεύονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT),
- Την εναρμόνισή της ΣΚΤ/ΚΦ με τις βέλτιστες πρακτικές εποπτικών δημοσιοποιήσεων.

Η ΣΚΤ/ΚΦ δημοσιεύει την παρούσα αναφορά μέσω διαδικτύου, σε ετήσια ενοποιημένη βάση, μαζί με τα οικονομικά αποτελέσματα τέλους οικονομικής χρήσης. Ταυτόχρονα, αξιολογεί την ανάγκη συχνότερης δημοσίευσης πληροφοριών όταν κρίνεται σκόπιμο και σε περίπτωση σημαντικών οικονομικών εξελίξεων ή/και άλλων αλλαγών στο περίγραμμα κινδύνου και στην κεφαλαιακή της επάρκεια.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του Μέρους II της Εγκύκλιου 393/2014 της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) σε σχέση με τις διακριτικές ευχέρειες που παρέχονται από τη Νομοθεσία 575/2013, τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠΙ) εξαιρούνται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα III. Ως αποτέλεσμα, η ΣΚΤ ετοιμάζει τις δημοσιοποιήσεις της σε ενοποιημένη βάση (δηλ. σε επίπεδο ΚΦ), χρησιμοποιώντας δεδομένα του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Όγδου μέρους της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας 575/2013.

3 Πλαίσιο Διακυβέρνησης

3.1 Εταιρική Διακυβέρνηση

Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης ορίζεται ως το σύστημα αρχών, διαδικασιών, και διεργασιών σύμφωνα με τις οποίες ένας οργανισμός διοικείται και ελέγχεται.

Η δομή της εταιρικής διακυβέρνησης καθορίζει την κατανομή των δικαιωμάτων και των ευθυνών μεταξύ των διαφόρων συμμετεχόντων σε μια επιχείρηση - όπως το διοικητικό συμβούλιο, τους διευθυντές, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη – και καθορίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες για τη λήψη αποφάσεων.

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης προωθεί τη δίκαιη μεταχείριση όλων των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των μετόχων μειοψηφίας (minority shareholders), καθώς επίσης και:

- τον πλήρη και ορθό διαχωρισμό των ευθυνών και αρμοδιοτήτων,
- την πλήρη διαφάνεια,
- τη λογοδοσία,
- τη συνεχή βελτίωση
- την αύξηση της αξίας.

Η ΣΚΤ/ΚΦ ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο εποπτεύεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εφαρμόζει τις διατάξεις της Οδηγίας της ΚΤΚ «Περί Ρυθμίσεων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Οδηγία του 2014».

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ/ ΚΦ εγκρίνει το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και είναι αρμόδια για την αναθεώρησή του.

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ/ ΚΦ σε πλήρη σύνθεση αποτελείται από έντεκα μέλη, εννέα εκ των οποίων είναι μη εκτελεστικά. Το ένα εκτελεστικό μέλος είναι ο Γενικός Διευθυντής της ΣΚΤ.

Σημειώνεται ότι μετά τις 21.10.2015 η Επιτροπεία της ΣΚΤ απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, τέσσερα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, ένα μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και δύο εκτελεστικά μέλη.

Σε γενικές γραμμές το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας, παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της ΣΚΤ/ ΚΦ και διασφαλίζει ότι η ΣΚΤ/ΚΦ διοικείται σύμφωνα με τα συμφέροντα των μετόχων και όλων όσων έχουν νόμιμα δικαιώματα σε αυτή.

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης καθορίζει περαιτέρω τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της Επιτροπείας και των υπόλοιπων Επιτροπών της ΣΚΤ/ΚΦ καθώς επίσης και τον τρόπο συνεργασίας και τις γραμμές αναφοράς στα διάφορα επίπεδα. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπείας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Διαμόρφωση, καθορισμός και έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των επιχειρηματικών στόχων του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα (ΣΠΤ),
- Επίβλεψη και επανεξέταση (όποτε απαιτείται) της εφαρμογής της επιχειρηματικής στρατηγικής και των στόχων του ΣΠΤ,
- Καθορισμός της στρατηγικής κινδύνου, της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και την ανοχή του ΣΠΤ,
- Επανεξέταση και έγκριση του επιχειρηματικού στρατηγικού σχεδιασμού,
- Προσδιορισμό και εποπτεία της εφαρμογής των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των καθηκόντων και την πρόληψη συγκρουόμενων συμφερόντων,

- Ανάπτυξη των πολιτικών και των διαδικασιών για την αναγνώριση, τη μέτρηση και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων μέσω της δημιουργίας μιας Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και τον καθορισμό ορίων κινδύνου που είναι σύμφωνα με το πλαίσιο αποδοχής των κινδύνων και τις κανονιστικές απαιτήσεις,
- Ανάπτυξη ενός κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου για να εξασφαλιστεί ότι η Διοίκηση της Τράπεζας κατανοεί τη φύση των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές της, καθώς και την ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων αυτών όπως και την σημασία των ελεγκτικών διαδικασιών,
- Επανεξέταση, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, της στρατηγικής και των στόχων για να εξασφαλιστεί ότι αντικατοπτρίζουν τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των εργασιών του ΣΠΤ,
- Διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του ΣΠΤ με τακτική αξιολόγηση των ιδίων κεφαλαίων και τις απαιτήσεις ρευστότητας, λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα όπου απαιτείται.

Λεπτομέρειες σχετικά με τις αναφορές διοικητικής πληροφόρησης που υποβάλλονται στην Επιτροπεία και σε Επιτροπές της ΣΚΤ/ΚΦ παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 1**.

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της ΣΚΤ/ΚΦ, έχουν ανατεθεί εξειδικευμένα θέματα από την Επιτροπεία στις παρακάτω, μεταξύ άλλων, κύριες Επιτροπές:

- Επιτροπή Ελέγχου,
- Επιτροπή Κινδύνων,
- Επιτροπή Μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων,
- Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Αναμόρφωσης ΣΠΤ,
- Επιτροπή Αποδοχών,
- Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων.

Επιτροπή Ελέγχου

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι:

- η παρακολούθηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και ειδικότερα των λειτουργιών του Εσωτερικού Ελέγχου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης,
- η αξιολόγηση των ευρημάτων και εισηγήσεων των ελέγχων,
- η υποβολή προτάσεων στην Επιτροπεία αναφορικά με το διορισμό ανεξάρτητων ελεγκτών.

Εντός του 2015 η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 31 φορές.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου ήταν η εξής:

Επιτροπή Ελέγχου	
Γιώργος Κίττος	Πρόεδρος
Λάμπρος Πιερή	Μέλος
Γιώργος Χατζηνικόλα	Μέλος
Χαράλαμπος Χριστοδουλίδης	Μέλος

Επιτροπή Κινδύνων

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Κινδύνων είναι:

- η διαμόρφωση και παρακολούθηση της στρατηγικής για την ανάληψη κινδύνων όλων των ειδών, στα πλαίσια της ευρύτερης στρατηγικής και πολιτικών του Συγκροτήματος,
- η ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων,
- ο καθορισμός των αρχών οι οποίες διέπουν την διαχείριση κινδύνων,
- η αξιολόγηση, σε ετήσια βάση, της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων και της καταλληλότητας των ορίων, την επάρκεια των προβλέψεων και εν γένει την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Εντός του 2015 η Επιτροπή Κινδύνων συνεδρίασε 19 φορές.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 η σύνθεση της Επιτροπής Κινδύνων ήταν η εξής:

Επιτροπή Κινδύνων	
Γιώργος Χατζηνικόλα	Πρόεδρος
Χαράλαμπος Χριστοδουλίδης	Μέλος
Γιώργος Κίττος	Μέλος
Πανίκος Πούρος	Μέλος

Επιτροπή Αποδοχών

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Αποδοχών είναι:

- ο καθορισμός κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις απολαβές και ωφελήματα του Γενικού Διευθυντή και της ΑΕΔ της ΣΚΤ και των ΣΠ,
- η αξιολόγηση του συμβολαίου εργοδότησης του Γενικού Διευθυντή της Τράπεζας και των ΣΠ καθώς και της επίδοσης τους
- η αξιολόγηση του συμβολαίου εργοδότησης της ΑΕΔ της Τράπεζας και των ΣΠ,
- η ετοιμασία και η αναθεώρηση τουλάχιστον ετησίως της Πολιτικής Αποδοχών του ΣΠΤ. Η πολιτική πρέπει να συνάδει με τους μακροχρόνιους στόχους, τη στρατηγική κινδύνων, τις επιδόσεις και την κουλτούρα της Τράπεζας καθώς και τις βασικές αρχές αμοιβών όπως αυτές διατυπώνονται από την αρμόδια εποπτική αρχή,

- η εποπτεία της εφαρμογής της Πολιτικής Αποδοχών του ΣΠΤ και των ωφελημάτων της Τράπεζας και των ΣΠΙ σε συνεργασία με τον ΓΔ της ΣΚΤ,
- η υποβολή των εισηγήσεων προς την Επιτροπεία για τις απολαβές και ωφελήματα των μελών της Επιτροπείας της Τράπεζας και των ΣΠΙ,
- η διασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Κινδύνων, ότι η δομή των αμοιβών δεν ενθαρρύνει την υπέρμετρη ή αχρείαστη ανάληψη κινδύνων,
- η διασφάλιση ότι τα τμήματα ελέγχου εμπλέκεται στο σχεδιασμό, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών,
- η διασφάλιση ότι τα μέλη του προσωπικού που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την εξέταση και την εφαρμογή των πολιτικών και των πρακτικών αποδοχών έχουν σχετική εμπειρία και είναι ικανά να σχηματίζουν ανεξάρτητη γνώμη για την καταλληλότητα των πολιτικών και των πρακτικών αποδοχών,
- η επανεξέταση τακτικά, τουλάχιστον μια φορά ετησίως, του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής ούτως ώστε να διασφαλίζει τη συνεχή διατήρηση της καταλληλότητας του,
- η πραγματοποίηση ετήσιας αυτοαξιολόγησης και υποβολή στην Επιτροπεία εισηγήσεων για βελτιώσεις και αλλαγές.
- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των απολαβών και ωφελημάτων της ΑΕΔ σε σχέση με την επίδοση και τους στόχους της Τράπεζας,
- η αξιολόγηση σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Επιτροπείας, της επίδοσης του ΓΔ,
- η διασφάλιση ότι υπάρχουν ικανοποιητικά κριτήρια αξιολόγησης του προσωπικού,

Εντός του 2015 η Επιτροπή Αποδοχών συνεδρίασε 7 φορές.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 η σύνθεση της Επιτροπής Αποδοχών ήταν η εξής:

Επιτροπή Αποδοχών	
Λάμπρος Πιερί	Πρόεδρος
Γιώργος Κίττος	Μέλος
Πανίκος Πούρος	Μέλος

Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων είναι:

- ο καθορισμός της πολιτικής και της διαδικασίας για τον διορισμό και τη διαδοχή των μελών της Επιτροπείας της Τράπεζας και των ΣΠΙ,
- την επιμόρφωση πάνω σε συνεχή βάση των μελών των Επιτροπειών της ΣΚΤ και των ΣΠΙ,
- την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της Επιτροπείας της ΣΚΤ, των Επιτροπών της Τράπεζας και των Επιτροπειών των ΣΠΙ.

Εντός του 2015 η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων συνεδρίασε 14 φορές.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 η σύνθεση της Επιτροπής Υποψηφίων ήταν η εξής:

Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων	
Πανίκος Πούρος	Πρόεδρος
Γιώργος Κίττος	Μέλος
Γιώργος Χατζηνικόλα	Μέλος

Επιτροπή Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων είναι:

- η αναθεώρηση της στρατηγικής μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων και την υποβολή τεκμηριωμένων προτάσεων προς την Επιτροπεία για βελτίωση των ΜΕΧ,
- η παρακολούθηση και υλοποίηση της στρατηγικής μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων και όλων των χορηγήσεων σε καθυστέρηση,
- η εξέταση των αναδιρθρώσεων και των διαγραφών οι οποίες εμπίπτουν στα εγκριτικά όρια της Επιτροπείας και την υποβολή τους στην Επιτροπεία για έγκριση.

Η Επιτροπή Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων έχει συσταθεί με απόφαση της Επιτροπείας της Τράπεζας στις 22.12.2015 και ως εκ τούτου, εντός του 2015 δεν έχει συνεδριάσει.

Η σύνθεση της Επιτροπής Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων είναι η εξής:

Επιτροπή Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων	
Χαράλαμπος Χριστοδουλίδης	Εκτελών χρέη Πρόεδρου
Γιώργος Κίττος	Μέλος
Γιώργος Χατζηνικόλα	Μέλος
Νικόλας Χατζηγιάννης	Μέλος

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Αναμόρφωσης ΣΠΤ

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Στρατηγικής & Αναμόρφωσης ΣΠΤ:

- ο σχεδιασμός του στρατηγικού πλαισίου του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα (“ΣΠΤ”),
- η παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών του στόχων, όπως αυτοί καθορίζονται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ,
- η παρακολούθηση και υλοποίηση του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και η τήρηση του Καταλόγου των Δεσμεύσεων.

Η Επιτροπή Στρατηγικής & Αναμόρφωσης Συνεργατισμού έχει συσταθεί με απόφαση της Επιτροπείας της Τράπεζας στις 22.12.2015 και ως εκ τούτου, εντός του 2015 δεν έχει συνεδριάσει.

Η σύνθεση της Επιτροπής Στρατηγικής & Αναμόρφωσης ΣΠΤ είναι η εξής:

Επιτροπής Στρατηγικής & Αναμόρφωσης	
Χαράλαμπος Χριστοδουλίδης	Εκτελών χρέη Προέδρου
Πανίκος Πούρος	Μέλος
Γιώργος Χατζηνικόλα	Μέλος
Νικόλας Χατζηγιάννης	Μέλος

3.2 Αριθμός των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που κατέχουν ταυτόχρονα τα μέλη του διοικητικού οργάνου

Για να μπορεί να παρακολουθεί αποτελεσματικά τα διαχειριστικά μέτρα και τις διαχειριστικές αποφάσεις, η Επιτροπεία θα πρέπει να αφιερώνει επαρκή χρόνο που να της επιτρέπει να εκτελεί τα καθήκοντά της και να είναι σε θέση να κατανοεί την επιχειρηματική δραστηριότητα της ΣΚΤ/ΚΦ, τους βασικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται και τις επιπτώσεις της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της στρατηγικής κινδύνου. Η κατοχή ενός πολύ μεγάλου αριθμού θέσεων σε διοικητικά συμβούλια θα εμπόδιζε ένα μέλος της Επιτροπείας να διαθέσει επαρκή χρόνο στην εκπλήρωση του εν λόγω ρόλου επίβλεψης. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να περιοριστεί ο αριθμός των θέσεων που ένα μέλος της Επιτροπείας μπορεί να κατέχει ταυτόχρονα σε διαφορετικές οντότητες.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα μέλη της Επιτροπείας της ΣΚΤ/ΚΦ και τον αριθμό των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια οργανισμών που κατέχει ο καθένας, συμπεριλαμβανομένου της ΣΚΤ. Σημειώνεται ότι η συμμετοχή σε διοικητικά συμβούλια οργανώσεων που δεν επιδιώκουν πρωτίστως εμπορικούς στόχους, όπως οι μη κερδοσκοπικές ή φιλανθρωπικές οργανώσεις, δεν λαμβάνονται υπόψη για το σκοπό του πίνακα πιο κάτω. Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια του ίδιου ομίλου θεωρούνται ως μια θέση.

Μέλος Διοικητικού Οργάνου/Επιτροπεία	Αριθμός θέσεων σε διοικητικά συμβούλια
Νικόλας Χατζηγιάννης <i>Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Πρόεδρος (έως τις 2 Δεκεμβρίου 2015). Εκτελεστικό μέλος (από τις 3 Δεκεμβρίου 2015)</i>	2
Χαράλαμπος Χριστοδουλίδης <i>Ανεξάρτητος μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος – Εκτελών Χρέη Προέδρου (από τις 3 Δεκεμβρίου 2015)</i>	3
Γιώργος Χατζηνικόλας <i>Μη Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος</i>	1
Γιώργος Κίττος <i>Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος</i>	3
Λάμπρος Πιερή <i>Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος</i>	1
Πανίκος Πούρος <i>Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος</i>	3
Σταύρος Ιακώβου <i>Εκτελεστικό Μέλος (από την 1 Μαΐου 2015)</i>	1

4 Διαχείριση Κεφαλαίου

4.1 Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια

Τα ίδια κεφάλαια της ΣΚΤ/ΚΦ αποτελούνται εξολοκλήρου από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier1 capital) τα οποία περιλαμβάνουν κυρίως το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά, συμπεριλαμβανομένου των αποθεματικών επανεκτίμησης των ακινήτων. Από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, αφαιρούνται άυλα στοιχεία ενεργητικού καθώς και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που εξαρτώνται από τη μελλοντική κερδοφορία και δεν προκύπτουν από προσωρινές διαφορές. Σημειώνεται πως τα ποσά τα οποία αφαιρούνται από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 της ΣΚΤ/ΚΦ, υπόκεινται στις μεταβατικές διατάξεις ως αυτές καθορίζονται σε σχετικές εγκυκλίους της ΚΤΚ.

Τα ίδια κεφάλαια της ΣΚΤ/ΚΦ στις 31/12/2015 ήταν €1.257εκ. όπως παρουσιάζονται στον πίνακα πιο κάτω:

	31/12/2015 €000
Κεφάλαια Μετοχών της Κατηγορίας 1	
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	
Μετοχικό κεφάλαιο	1.690.114
Αποθεματικά (συμπεριλαμβανομένων των κερδών περιόδου)	(640.048)
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.632
Άλλα αποθεματικά (αποθεματικό επανεκτίμησης)	225.002
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(578)
Μείον: Αναβαλλόμενη Φορολογία (40%)	(18.707)
Συνολικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1)	1.257.415
Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (AT1)	-
Συνολικά Κεφάλαια Μετοχών της Κατηγορίας 1 (T1 = CET1+AT1)	1.257.415
Σύνολο Κεφαλαίου της Κατηγορίας 2 (T2)	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (TC= T1+T2)	1.257.415

Μετοχικό κεφάλαιο

Το συνολικό εκδομένο και πλήρως πληρωμένο μετοχικό κεφάλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ήταν 1.183.682.464 μετοχές ονομαστικής αξίας €1,28 η κάθε μία (31 Δεκεμβρίου 2014: 1.183.682.464 μετοχές ονομαστικής αξίας €1,28 η καθεμία).

Το μετοχικό κεφάλαιο αναμένεται να τροποποιηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016 με την έκδοση μετοχών προς το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης στα πλαίσια του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα κύρια χαρακτηριστικά των κεφαλαιακών μέσων παρουσιάζονται στο Παράρτημα 5 καθώς και στις αντίστοιχες σημειώσεις των ελεγμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.

Ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 ratio) για τον Κεντρικό Φορέα υπολογίστηκε στο 15,61% υπερκαλύπτοντας τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις που ήταν σε ισχύ στις 31.12.2015.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 κάτω από την πλήρη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου CRR/CRDIV παρουσιάζεται στο Παράρτημα 4.

Σημειώνεται ότι η ελάχιστη κεφαλαιακή επάρκεια που πρέπει να τηρεί το κάθε πιστωτικό ίδρυμα καθορίζεται σε ετήσια βάση από τον ΕΕΜ στα πλαίσια του Πυλώνα ΙΙ και ιδιαίτερα της Διαδικασίας Εποπτικής Επιθεώρησης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ/Supervisory Review and Examination Procedure – SREP). Στα πλαίσια της ΔΕΕΑ για το 2015, ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 έχει καθοριστεί στο 12,25% και η Τράπεζα υπόκειται σε περιορισμό διανομής μερίσματος προς τους μετόχους. Το Συγκρότημα υπερκαλύπτει τον ελάχιστο δείκτη που ήταν σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Τον Δεκέμβριο 2015, το Συγκρότημα προχώρησε σε αύξηση ιδίων κεφαλαίων κατά €175 εκ. (βλέπε Σημείωση 3.12 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων), δημιουργώντας επιπλέον περιθώριο ασφάλειας το οποίο διατηρεί την κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος πέραν από τις προαναφερόμενες ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις. Η κεφαλαιακή ενίσχυση πραγματοποιήθηκε μετά την υποβολή σχετικού πλάνου κεφαλαίων (capital plan) το οποίο ετοιμάστηκε σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο (the Decision) που έκδωσε η ΕΚΤ στις 27 Νοεμβρίου 2015. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας αναθεωρείται σε ετήσια βάση από τις εποπτικές αρχές στα πλαίσια της ΔΕΕΑ.

4.2 Κεφαλαιακή Επάρκεια

Το ρυθμιστικό πλαίσιο, απαιτεί από κάθε Τραπεζικό Οργανισμό να διαθέτει συγκεκριμένο ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα έναντι κινδύνων στοιχεία ενεργητικού τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τα εντός όσο και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Η κεφαλαιακή επάρκεια του ΣΠΤ, παρακολουθείται από τα αρμόδια όργανα της ΣΚΤ σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα αποτελέσματα του υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων υποβάλλονται ανά τρίμηνο στην ΚΤΚ.

Οι βασικοί στόχοι σχετικά με τη διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας συνοψίζονται ως εξής:

- Συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι των αναλαμβανόμενων κινδύνων σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο,
- Διαφύλαξη της δυνατότητας της ΣΚΤ/ΚΦ να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της,
- Διατήρηση μιας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης, η οποία να υποστηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της ΣΚΤ/ΚΦ,
- Υποστήριξη και ενίσχυση των υποδομών, πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών για την επαρκή κάλυψη των εποπτικών και κανονιστικών αναγκών συμμόρφωσης.

Η ΣΚΤ/ΚΦ για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας εφαρμόζει τα ακόλουθα:

- Την τυποποιημένη μέθοδο για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων στα ανοίγματα έναντι του πιστωτικού κινδύνου,
- Την τυποποιημένη μέθοδο για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για ανοίγματα έναντι του κινδύνου αγοράς (συναλλαγματικού κινδύνου),
- Την μέθοδο του βασικού δείκτη για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου.

Αναφέρεται επίσης ότι:

- όλα τα υπόλοιπα μεταξύ της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων με αυτή ΣΠΙ απαλείφονται κατά το στάδιο της ετοιμασίας του υπολογισμού του Πυλώνα Ι,
- το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο των ΣΠΙ δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των Ιδίων Κεφαλαίων,
- ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της ΣΚΤ/ΚΦ συμπεριλαμβάνει τα πλεονασματικά κεφάλαια των συνδεδεμένων ΣΠΙ.

Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας σε ενοποιημένη βάση καθώς και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με τον Πυλώνα Ι της Βασιλείας ΙΙΙ, διαμορφώθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ως εξής:

31/12/2015	(€ '000)
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	1.257.415
Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (Tier 1)	1.257.415
Συνολικά Ίδια Κεφάλαια	1.257.415
Σταθμισμένο Ενεργητικό	8.053.097
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1%)	15,61%
Δείκτης Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1%)	15,61%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	15,61%

4.3 Σημαντικές Εξελίξεις στην κεφαλαιακή επάρκεια

Σύμφωνα με τους όρους του Μνημονίου Συναντίληψης που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ("Τρόικα"), ο αριθμός των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων μειώθηκε στα 18, με τις Γενικές Συνελεύσεις των Μελών να εγκρίνουν τις συγχωνεύσεις τον Σεπτέμβριο του 2013. Στις 4 Οκτωβρίου 2013 εκδόθηκε το Διάταγμα κρατικής στήριξης του Συνεργατισμού με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου να ορίζεται στο €1,5 δισ.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, το Μνημόνιο και το Διάταγμα που εκδόθηκαν στις 4 Οκτωβρίου 2013 και στις 29 Ιανουαρίου 2014, το ποσοστό συμμετοχής των δικαιωμάτων ψήφου της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ιδιοκτησιακή δομή της ΣΚΤ ανήλθε στο 99% και των υφιστάμενων μετόχων στο 1%. Την ίδια ώρα η ΣΚΤ έγινε 99% μέτοχος στα 18 εναπομείναντα ΣΠΙ. Προς αυτόν τον σκοπό, ιδρύθηκε Συνεργατική Εταιρεία Συμμετοχών της ΣΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 12Ε του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, στην οποία μεταφέρθηκαν οι υφιστάμενοι μέτοχοι της ΣΚΤ με συμμετοχή στο κεφάλαιο της, ανάλογη με τη συμμετοχή που έκαστος μέτοχος είχε στο μετοχικό κεφάλαιο της ΣΚΤ. Η ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ υλοποιήθηκε με την παραχώρηση ομολόγου που εκδόθηκε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας με βάση συμφωνία που υπογράφηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2014 ενώ η ανακεφαλαιοποίηση των ΣΠΙ υλοποιήθηκε με την έκδοση μετοχών προς την ΣΚΤ, οι υφιστάμενοι μέτοχοι των ΣΠΙ μεταφέρθηκαν σε εταιρείες συμμετοχών.

Τον Δεκέμβριο 2015, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα υπέβαλε τροποποιημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης με σκοπό την κάλυψη των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που προσδιορίστηκαν από τον Ενιαίο Μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Single Supervisory Mechanism). Στις 17 Δεκεμβρίου 2015 το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε Διάταγμα με το οποίο υλοποιήθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2015 για ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ μέσω της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου κατά €175εκ.

Ο σκοπός του τροποποιημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης είναι να επιτευχθεί περαιτέρω εξ ορθολογισμός του ΣΠΤ μέσω ενοποίησης της λειτουργικής και οργανωτικής δομής και αύξηση της λειτουργικής απόδοσης καθώς και για αποκατάσταση της πρόσβασης της ΣΚΤ στις κεφαλαιαγορές.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το νέο σχέδιο αναδιάρθρωσης και την συμπληρωματική κρατική ενίσχυση των €175εκ. υπέρ της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων ΣΠΙ σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για κρατικές ενισχύσεις, η οποία υλοποιήθηκε πριν το τέλος του 2015. Η κάλυψη της αύξησης έγινε εξολοκλήρου από το ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης, έναντι της απόκτησης συμμετοχής στην ιδιοκτησιακή δομή της ΣΚΤ. Η ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου και του καθορισμού ποσοστού συμμετοχής και δικαιωμάτων του κάθε μετόχου καθώς και της ονομαστικής αξίας της μετοχής. Τα ποσοστά συμμετοχής του κάθε μετόχου θα υπολογιστούν στη βάση ανεξάρτητης έκθεσης αποτίμησης. Οι αλλαγές στην ιδιοκτησιακή δομή και η έκδοση νέου διατάγματος αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016.

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) - 2016

Η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι θα διεξάγει άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τα σημαντικά ιδρύματα υπό την εποπτεία της για το 2016. Η Τράπεζα θα συμμετέχει στην άσκηση στα πλαίσια της ετήσιας αξιολόγησης από τον ΕΕΜ και τα αποτελέσματα της άσκησης αναμένεται να χρησιμοποιηθούν στη αξιολόγηση SREP για το 2016. Η άσκηση ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2016 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το τρίτο τρίμηνο του 2016.

Οι στόχοι της άσκησης είναι να αξιολογήσει την ανθεκτικότητα των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων σε ακραίες εξελίξεις στις αγορές, να συμβάλει στη συνολική αξιολόγηση SREP ώστε να επιβεβαιώσει την επάρκεια σε κεφάλαια και ρευστότητα και να διασφαλίσει τον κοινό χειρισμό όλων των σημαντικών ιδρυμάτων που εποπτεύει ο ΕΕΜ.

4.4 Σημαντικές Εξελίξεις σε θεσμικό επίπεδο

Τραπεζική Ενοποίηση - Ενιαία Εποπτεία

Την 4η Νοεμβρίου 2014, ενεργοποιήθηκε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM – Single Supervisory Mechanism), μέσα στα πλαίσια εφαρμογής της πολιτικής ενοποίησης του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος. Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (ΕΕΜ), ο οποίος αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις Αρμόδιες Εθνικές Αρχές, εποπτεύει πιστωτικά ιδρύματα χωρών που ανήκουν στην Ευρωζώνη, καθώς και πιστωτικά ιδρύματα ευρωπαϊκών χωρών, που δεν ανήκουν στη ζώνη του Ευρώ αλλά επιθυμούν να συμμετάσχουν στον ΕΕΜ. Με την ενεργοποίηση του ΕΕΜ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, έχει αναλάβει την άμεση εποπτεία των σημαντικότερων πιστωτικών ιδρυμάτων, στα οποία περιλαμβάνεται η ΣΚΤ/ΚΦ.

Ενιαίοι Κανόνες Κεφαλαιακής Επάρκειας (Single Rulebook)

Από τις 17 Ιουλίου 2013, τέθηκε σε ισχύ το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (CRD IV) μετά από εφαρμογή των προτάσεων της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS) για την ισχυροποίηση του διεθνούς τραπεζικού συστήματος (Basel III Regulatory Framework). Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, αποτελείται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR – Capital Requirements Regulation) και την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD IV – Capital Requirements Directive) η οποία από την 1/1/2014 αντικατέστησε τις Οδηγίες 2006/48 και 2006/49. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 δημοσιοποιήθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υιοθετήθηκε άμεσα και ως έχει από την ΚΤΚ, ενώ η Οδηγία ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία με τροποποίηση των περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 έως (αρ. 4) του 2013 καθώς και με θέσπιση του νέου Περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας Νόμου του 2015 (ΚΔΠ Ν.5(1)/2015 και ΚΔΠ Ν.6(1)/2015).

Αλλαγές που Επιφέρει το Ρυθμιστικό Πλαίσιο CRD IV

Το CRD IV εισήγαγε ένα αυστηρότερο πλαίσιο ελέγχου όσον αφορά στη μέτρηση, στην παρακολούθηση και στον τρόπο διαχείρισης των αναλαμβανόμενων κινδύνων του Συγκροτήματος, όπως και αναλυτικότερες απαιτήσεις δημοσιοποίησης. Για την πλήρη εφαρμογή του, προβλέπεται μεταβατική περίοδος που καθορίζει το χρονικό περιθώριο μέσα στο οποίο θα πρέπει τα πιστωτικά ιδρύματα να προσαρμοστούν πλήρως στις νέες απαιτήσεις. Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις:

- ενισχύθηκε η ποιότητα των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων, καθώς δόθηκε έμφαση στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1),
- τέθηκαν τα παρακάτω κατώτατα όρια στους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει των νέων ορισμών των διαφορετικών κατηγοριών εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων:
 - για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier I Ratio), κατώτατο όριο 4,5%,
 - για τον δείκτη Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier I capital ratio) κατώτατο όριο 6%,
 - για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου (CAD ratio), κατώτατο όριο 8%,
- εισήχθησαν κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας, τα οποία αποτελούνται από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, για τα οποία προβλέπεται μεταβατική περίοδος από την 1/1/2016 έως το τέλος του 2018,
- εισήχθη κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλόμενου (CVA),
- εισήχθη κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο έναντι κεντρικών αντισυμβαλλομένων,
- εισήχθη η έννοια του δείκτη μόγλευσης και ορίστηκε ελάχιστο όριο στο 3%, το οποίο αναμένεται να προσδιοριστεί επακριβώς σε μεταγενέστερη ημερομηνία,
- εισήχθησαν οι έννοιες του δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) και του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) για την παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας.

4.5 Απαιτούμενα κεφάλαια Πυλώνα I

Κεφαλαιακές απαιτήσεις κάτω από τον Πυλώνα I προκύπτουν από τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το λειτουργικό κίνδυνο.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού κινδύνου ανέρχονται στις €583,6εκ. (σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο) και του λειτουργικού κινδύνου €60,7εκ. (σύμφωνα με τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη). Δεν υπήρχαν κεφαλαιακές απαιτήσεις που να αφορούν το κίνδυνο αγοράς καθώς ο ΚΦ δεν διατηρεί ανοίγματα στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ταυτόχρονα, η καθαρή ανοικτή θέση σε ξένο συνάλλαγμα σε συγκεντρωτικό επίπεδο δεν υπερβαίνει το 2% των ιδίων κεφαλαίων του ΚΦ.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα αρχικά ανοίγματα (μετά τις προβλέψεις), τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού, καθώς και τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια ανά κίνδυνο του Πυλώνα I, τα οποία υπολογίστηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013.

Για την ορθή κατανόηση του πιο κάτω πίνακα σημειώνονται τα εξής:

- Στις αξίες που αναφέρονται περιλαμβάνονται και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, πριν την εφαρμογή του ποσοστού μετατροπής (credit conversion factor).
- Στις μειώσεις πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνονται οι εποπτικά αποδεκτές εγγυήσεις (κυβερνητικές και τραπεζικές) καθώς και χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις (π.χ. δεσμευμένες καταθέσεις).
- Τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία καλύπτονται πλήρως από οικιστικά και εμπορικά ακίνητα. Η κάλυψη από τα ακίνητα αυτά δεν επηρεάζει την αξία του ανοίγματος, όπως συμβαίνει με τις άλλες κατηγορίες ανοιγμάτων, αλλά αντανakλάται στην ευνοϊκότερη στάθμιση έναντι του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο.
- Ένα σημαντικό τμήμα των στοιχείων σε καθυστέρηση καλύπτεται, εκτός των εποπτικά αποδεκτών εγγυήσεων και χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων, επιπλέον από οικιστικά και εμπορικά ακίνητα. Η επιπλέον κάλυψη δεν επηρεάζει την αξία του ανοίγματος, όπως συμβαίνει με τις άλλες κατηγορίες ανοιγμάτων, αλλά αντανakλάται στην ευνοϊκότερη στάθμιση έναντι του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο.

Κλάσεις Ανοιγμάτων	Αρχικό Ανοίγμα μετά τις προβλέψεις €'000	Μείωση Πιστωτικού Κινδύνου €'000	Σταθμισμένα Στοιχεία Ενεργητικού €'000	Κεφαλαιακές απαιτήσεις €'000
Κεντρικές Κυβερνήσεις και Κεντρικές Τράπεζες	4.313.414	-	-	-
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	298.730	(202.983)	18.383	1.471
Οντότητες του δημόσιου τομέα	30.077	(51)	1.154	92
Ιδρύματα	129.135	(19.444)	27.125	2.170
Εταιρείες	150.908	(64.241)	77.906	6.232
Λιανική Τραπεζική	2.339.603	(407.069)	1.153.869	92.310
Ανοίγματα εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	2.259.961	-	822.423	65.794
Στοιχεία σε καθυστέρηση	4.271.998	(133.989)	4.343.835	347.507
Στοιχεία που εμπίπτουν στην κατηγορία υψηλού κινδύνου	144.031	(5.912)	192.131	15.370
Ανοίγματα σε μετοχές	14.999	-	37.489	2.999
Άλλα στοιχεία	764.041	-	620.244	49.620
Σύνολο Πιστωτικού Κινδύνου	14.716.897	(833.689)	7.294.559	583.565
Σύνολο Κινδύνου Αγοράς			-	-
Σύνολο Λειτουργικού Κινδύνου			758.538	60.683
Σύνολο			8.053.097	644.248

4.6 Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ)

Στο πλαίσιο του Πυλώνα ΙΙ και βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, η ΣΚΤ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ). Μέσω της ΕΔΑΚΕ εντοπίζονται και αξιολογούνται οι κίνδυνοι στους οποίους υπόκειται η ΣΚΤ/ΚΦ και καθορίζεται το επίπεδο κεφαλαιακών απαιτήσεων σε σχέση με το προφίλ κινδύνων της. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκών οικονομικών πόρων (κεφαλαίων) για την κάλυψη της ΣΚΤ/ΚΦ έναντι κινδύνων όπως:

- Πιστωτικός Κίνδυνος
- Κίνδυνος Συγκέντρωσης
- Κίνδυνος Χώρας
- Κίνδυνος Ρευστότητας και Χρηματοδότησης
- Υπολειπόμενος Κίνδυνος διασφαλίσεων
- Επιτοκιακός Κίνδυνος Τραπεζικού χαρτοφυλακίου
- Λειτουργικός Κίνδυνος (συμπεριλαμβάνονται ο Νομικός Κίνδυνος και ο Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης)

Καθώς η ΕΔΑΚΕ αποτελεί τμήμα του μηχανισμού αναγνώρισης, μέτρησης και διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, διέπεται από το ευρύτερο πλαίσιο αρχών εταιρικής διακυβέρνησης που ισχύει στην Τράπεζα. Σύμφωνα με αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπεία της Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Μεριμνώντας για την κάλυψη όλων των μορφών κινδύνων, την έγκαιρη και εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους, καθώς και τον απαιτούμενο συντονισμό, η Επιτροπεία έχει ορίσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ως υπεύθυνη για την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων.

Η αξιολόγηση των κινδύνων αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ΕΔΑΚΕ, με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση και μείωση των κινδύνων. Με την ολοκλήρωση της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας, ετοιμάζεται έκθεση, η οποία υποβάλλεται για εξέταση στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και τελική έγκριση από την Επιτροπεία.

Η Τράπεζα στοχεύει στη συνεχή βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων και στη διατήρηση επαρκών κεφαλαίων έναντι αυτών. Ενέργειες βελτίωσης υλοποιούνται σε διαρκή βάση, όπου κρίνεται απαραίτητο, και με βάση το στρατηγικό σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Σε κάθε περίπτωση, το μέγεθος και το είδος των κινδύνων που επιθυμεί να αναλάβει η Τράπεζα ορίζεται από τη Διοίκηση, με βάση τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας που καθορίζεται από την Επιτροπεία. Επιπλέον, η ΕΔΑΚΕ αποτελεί εργαλείο για την αξιολόγηση των κινδύνων του ετήσιου προϋπολογισμού, προσφέροντας ανατροφοδότηση πληροφοριών στην αρμόδια μονάδα που επιφορτίζεται με την επιχειρηματική στρατηγική της ΣΚΤ.

Η προσέγγιση για τον υπολογισμό του εσωτερικού κεφαλαίου περιλαμβάνει δύο κύριους άξονες: (α) τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των κινδύνων (πιστωτικού, αγοράς, λειτουργικού) που περιλαμβάνονται στον Πυλώνα Ι οι οποίες υπολογίζονται εκ νέου με τη χρήση

εσωτερικών υποδειγμάτων και (β) τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τους σημαντικότερους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Τράπεζα, οι οποίοι είτε δεν καλύπτονται στον Πυλώνα Ι είτε δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς.

Αντίστοιχα στην κατηγορία κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στον Πυλώνα Ι γίνεται διαχωρισμός σε όσους ποσοτικοποιούνται και υπολογίζονται με χρήση εσωτερικών μοντέλων και σε όσους εξετάζονται με σκοπό να αναγνωριστεί ο βαθμός ελέγχου και ενδεχόμενων ενεργειών για τον περαιτέρω περιορισμό τους.

Η αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και ως εκ τούτου των εσωτερικών κεφαλαιακών απαιτήσεων δεν αφορά μόνο στις τρέχουσες, αλλά και στις μελλοντικές δραστηριότητες της Τράπεζας. Για το σκοπό αυτό στα πλαίσια της ΕΔΑΚΕ, υλοποιούνται σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης. Με την χρήση των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι δυνατή η αναγνώριση περιοχών κινδύνων και επιπτώσεων έλευσής τους που ενδεχομένως να μην έχουν αναγνωριστεί ή να έχουν υποεκτιμηθεί. Τα σενάρια που επιλέγονται καλύπτουν τις δυσμενείς συνθήκες της οικονομίας και την επίπτωσή τους στις παραμέτρους κινδύνων. Περιλαμβάνουν μακροοικονομικά μοντέλα πρόβλεψης παραγόντων κινδύνων και ανάπτυξη σεναρίων ευαισθησίας για όσες κατηγορίες κινδύνων δεν υπάρχουν μοντέλα άμεσης σύνδεσης της εξέλιξής τους με τις μακροοικονομικές μεταβλητές.

Σημειώνεται ότι η ελάχιστη κεφαλαιακή επάρκεια που πρέπει να τηρεί το κάθε πιστωτικό ίδρυμα καθορίζεται από τον ΕΕΜ στα πλαίσια του Πυλώνα ΙΙ και ιδιαίτερα της διαδικασίας εποπτικής αξιολόγησης (Supervisory Review and Examination Procedure – SREP). Το Συγκρότημα υπερκαλύπτει τον ελάχιστο δείκτη που ήταν σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας αναθεωρείται σε ετήσια βάση από τις εποπτικές αρχές στα πλαίσια της διαδικασίας SREP.

5 Διαχείριση Κινδύνων

5.1 Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η ΣΚΤ/ΚΦ προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων με γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχισης των εργασιών της. Η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ως στόχο την ενσωμάτωση σαφών και ισχυρών πρακτικών διαχείρισης κινδύνων σε όλες τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες με σκοπό τη διασφάλιση σε συνεχή βάση ότι το επίπεδο των αναλαμβανόμενων κινδύνων συνάδει με το επίπεδο ανοχής κινδύνων καθώς και τους επιχειρηματικούς στόχους της. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και έλεγχο των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό, τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας μεριμνούν για την καταγραφή και τακτική επαναξιολόγηση της Επιχειρησιακής Στρατηγικής της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων, τον καθορισμό των εκάστοτε αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου συνολικά για κάθε είδος

κινδύνου και την περαιτέρω εξειδίκευση καθενός εκ των ως άνω ορίων, καθώς και την θέσπιση ορίων παύσης ζημιολογών δραστηριοτήτων ή άλλων διορθωτικών ενεργειών. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων βελτιώνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες σε πελάτες, ενισχύει την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητα του Οργανισμού, και διασφαλίζει και μεγιστοποιεί την αξία του Οργανισμού.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι της ΣΚΤ/ΚΦ αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Η επιτυχής διαχείριση των αρνητικών επιπτώσεων της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης στο προφίλ κινδύνων του Οργανισμού και η συνεχής ενδυνάμωση της κεφαλαιακής βάσης και της ρευστότητας της,
- Η στήριξη της ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας μέσω της παροχής χρηματοδότησης σε βασικούς τομείς, της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων καθώς και της υλοποίησης μεθόδων και εργαλείων προσαρμοσμένων σε σχέση με τον κίνδυνο τιμολόγησης των προϊόντων ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της απόδοσης των δανειοδοτικών δραστηριοτήτων,
- Η εκπλήρωση των στόχων του σχεδίου αναδιάρθρωσης και των συναφών δεσμεύσεων έναντι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και η επίτευξη του στόχου ο ΣΠΤ να επιστρέψει σε ιδιωτική ιδιοκτησία,
- Η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών και μεθόδων διαχείρισης κινδύνων, ανάλογων του μεγέθους, του προφίλ κινδύνου και της επιχειρηματικής στρατηγικής της ΣΚΤ/ΚΦ που να επιτρέπουν την προληπτική διαχείριση των κινδύνων με συστηματικό τρόπο και την συνεχή ενίσχυση των διαδικασιών για την μείωση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και των κεφαλαιακών απαιτήσεων,
- Η εφαρμογή κατάλληλων στρατηγικών για τον έλεγχο και τη μείωση των αναλαμβανόμενων κινδύνων,
- Διασφάλιση της συνεχούς εναρμόνισης και συμμόρφωσης με τις εποπτικές απαιτήσεις,
- Η υποστήριξη της διαδικασίας αποφάσεων, της βέλτιστης κατανομής κεφαλαίων και της προσαρμοσμένης, σύμφωνα με τον κίνδυνο, απόδοσης ανά επιχειρηματική μονάδα, κλπ.,
- Η υποστήριξη των επιχειρηματικών μονάδων ώστε να βελτιώσουν τις λειτουργίες τους και να εκπληρώσουν τους επιχειρηματικούς τους στόχους,
- Η καθιέρωση ορίων τα οποία διατηρούν τα επίπεδα κινδύνου στα επιτρεπτά όρια, σύμφωνα με την διάθεση ανάληψης κινδύνων του οργανισμού,
- Η συνεισφορά στην συνεχή βελτίωση του επιχειρηματικού μοντέλου του οργανισμού,
- Η ενίσχυση της επίγνωσης αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων και της εταιρικής κουλτούρας σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού και η ενθάρρυνση της διεύθυνσης για την ενεργό εμπλοκή στις διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναφοράς των κινδύνων καθώς επίσης και την αναγνώριση νέων αναδυόμενων κινδύνων σε συνεχή βάση.

Η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ως στόχο την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης κινδύνων ώστε να βρίσκεται σε συνεχή συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις και να υλοποιεί τα επιχειρηματικά σχέδια της εντός των εγκεκριμένων από την Επιτροπεία, επιπέδων ανοχής κινδύνων. Η Επιτροπεία έχει εγκρίνει Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων για όλους τους σημαντικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η ΣΚΤ/ΚΦ. Η διάθεση ανάληψης κινδύνων

καθορίζει το επίπεδο και τα είδη των κινδύνων τα οποία η ΣΚΤ/ΚΦ δύναται και είναι διατεθειμένη να αναλάβει για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Η διάθεση ανάληψης κινδύνων εκφράζεται μέσα από ποσοτικές παραμέτρους όπως δείκτες κινδύνου και όρια ανάληψης κινδύνων και ποιοτικές δηλώσεις και καλύπτει όλους τους σημαντικούς κινδύνους. Η διάθεση ανάληψης κινδύνων παρακολουθείται σε συνεχή βάση και αξιολογείται με βάση την απόδοση της ΣΚΤ/ΚΦ ώστε να διασφαλίζει ότι αντικατοπτρίζει το επιχειρηματικό μοντέλο και οποιεσδήποτε αποκλίσεις εντοπίζονται εγκαίρως λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα.

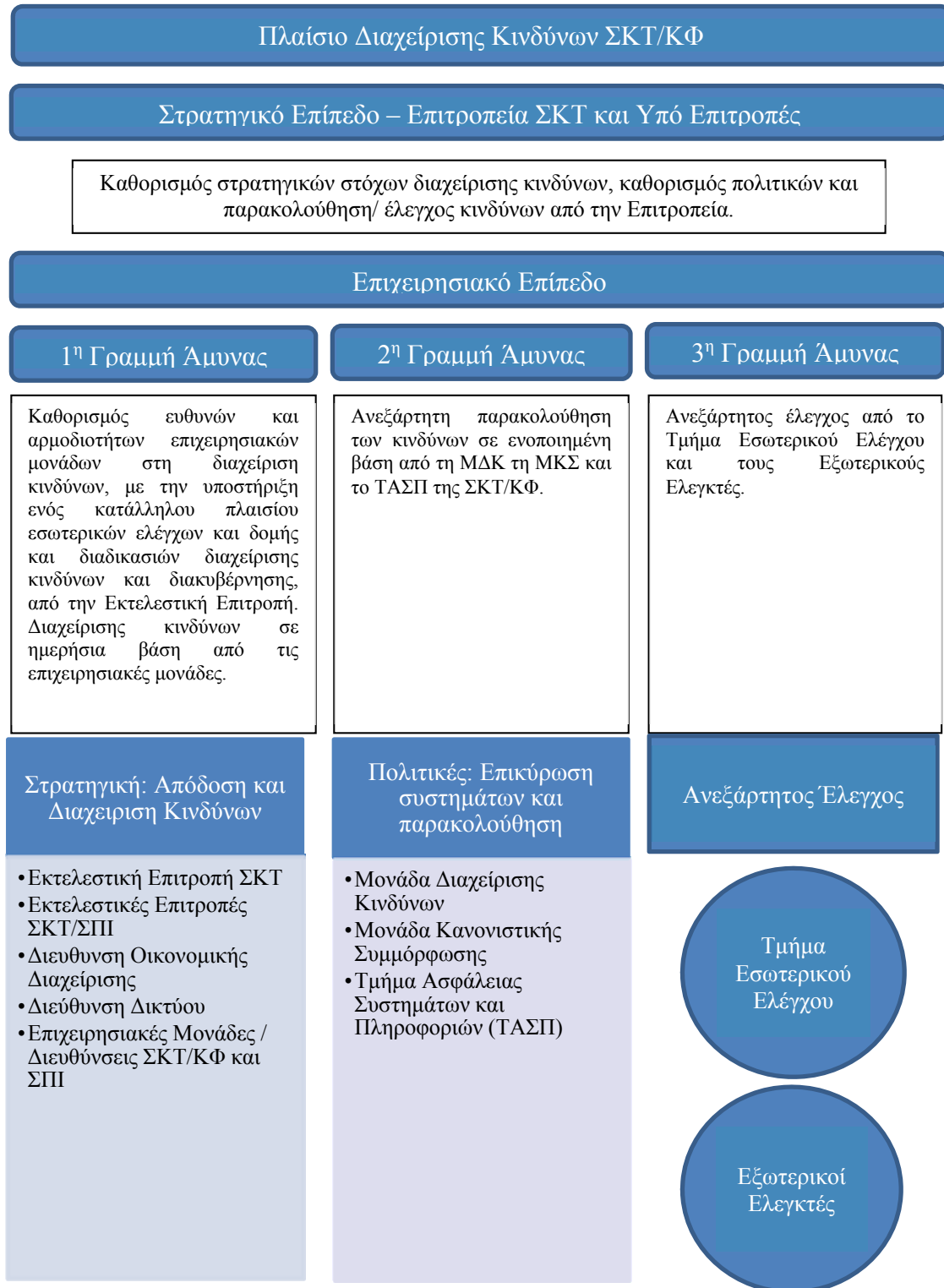
Η παρατεταμένη μακροοικονομική κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά το προφίλ κινδύνου της ΣΚΤ/ΚΦ και ειδικότερα του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου ρευστότητας. Για το λόγο αυτό η Επιτροπεία έχει υιοθετήσει μια συντηρητική προσέγγιση στην ανάληψη νέων κινδύνων (όπως αυστηρότερα κριτήρια επιλογής πελατών και αξιολόγησης της ικανότητας αποπληρωμής), ενώ υλοποιεί μέτρα βελτίωσης της πολιτικής και μεθόδων (όπως οργανωτικές αλλαγές, ενίσχυση συστημάτων και διαδικασιών) για την αντιμετώπιση/μείωση των κινδύνων που έχει ήδη αναλάβει εντός της θεσπισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνων. Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων ΣΠΙ εστιάζει στις δανειοδοτήσεις ιδιωτών και επιχειρήσεων στην κυπριακή αγορά και δεν στοχεύει σε επενδυτικές δραστηριότητες υψηλού κινδύνου, όπως σύνθετα προϊόντα και πολύπλοκες συναλλαγές. Στόχος της προσέγγισης ανάληψης κινδύνων της ΣΚΤ/ΚΦ είναι η διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας, της ρευστότητας, του πιστωτικού κινδύνου και του λειτουργικού κινδύνου του οργανισμού εντός αποδεκτών ορίων και σε επίπεδα που να διασφαλίζουν την φερεγγυότητα του.

5.2 Δήλωση σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Η διαχείριση των κινδύνων στο ΣΠΤ επιτελείται σε δύο επίπεδα, σε πρώτο επίπεδο από τα ΣΠΙ και σε δεύτερο επίπεδο από την ΣΚΤ/ ΚΦ. Επιπρόσθετα, το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει δύο βασικούς Πυλώνες: Στρατηγικό (strategic) και Επιχειρησιακό (tactical and operational) και τρεις γραμμές άμυνας (three lines of defence).

Ο ρόλος και αρμοδιότητες της ΣΚΤ/ ΚΦ και των ΣΠΙ στη διαχείριση των κινδύνων του ΣΠΤ καθορίζονται μέσα από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και αποτυπώνονται στο Καταστατικό και τους Κανονισμούς Λειτουργίας των διαφόρων Εκτελεστικών και μη Εκτελεστικών Επιτροπών που έχουν συσταθεί στη ΣΚΤ/ ΚΦ και στα ΣΠΙ (π.χ. Επιτροπεία, Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή ALCO, Επιτροπή Χορηγήσεων, Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων, κλπ.). Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συνάδει με τις πρόνοιες της Οδηγίας της ΚΤΚ προς τα ΣΠΙ και την ΣΚΤ/ ΚΦ για τη σύνδεση των ΣΠΙ με την ΣΚΤ/ ΚΦ.

Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η ΣΚΤ/ΚΦ:

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων που έχει υιοθετήσει κατά το 2015 η ΣΚΤ/ ΚΦ συνάδει με τις βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης κινδύνων και αποσκοπεί να ενδυναμώσει τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την παρακολούθηση και έλεγχο των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την έγκαιρη αναγνώριση και αντιμετώπιση κινδύνων που προκύπτουν από το υφιστάμενο πλαίσιο λειτουργίας αλλά και τη δημιουργία του απαιτούμενου πλαισίου ευθυνών και αρμοδιοτήτων στη διαχείριση κινδύνων σε όλα τα επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας.

Η διαχείριση των κινδύνων σε επίπεδο ΣΠΤ γίνεται μέσω της έκδοσης ειδικών και γενικών οδηγιών και πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, τον καθορισμό κοινών διαδικασιών και ελέγχων διαχείρισης των κινδύνων και την ανάπτυξη κοινών συστημάτων και μεθοδολογιών αξιολόγησης και επιμέτρησης των κινδύνων.

Η εφαρμογή του πλαισίου αυτού διασφαλίζει σε σημαντικό βαθμό την αποτελεσματική διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της ΣΚΤ/ ΚΦ.

Η εφαρμογή κατάλληλης διακυβέρνησης στη διαχείριση των κινδύνων αποτελεί τη βάση για ένα «επιτυχημένο» πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, το οποίο διασφαλίζει και προάγει τη λογοδοσία και την ευθύνη στη διαχείριση κινδύνων, την αποτελεσματική και ανεξάρτητη παρακολούθηση και αναφορά των κινδύνων καθώς και τη διαφάνεια σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους τόσο εσωτερικά όσο και με τρίτα μέρη (external stakeholders).

Η εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων παρακολουθείται σε συνεχή βάση από διάφορες Εκτελεστικές Επιτροπές και Επιτροπές της Επιτροπείας. Η Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ έχει την τελική ευθύνη για το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων υπόκειται σε τακτικούς ελέγχους συμμόρφωσης και επάρκειας με σκοπό να αναγνωρίζονται εγκαίρως περιοχές που θα πρέπει να ενισχυθούν. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της ΣΚΤ/ΚΦ είναι σχεδιασμένο για τη διαχείριση παρά για την εξάλειψη του κινδύνου μη επίτευξης των επιχειρηματικών στόχων και προσφέρει εύλογη αλλά όχι πλήρη κάλυψη έναντι απάτης, ουσιώδους ανακρίβειας και ζημιάς.

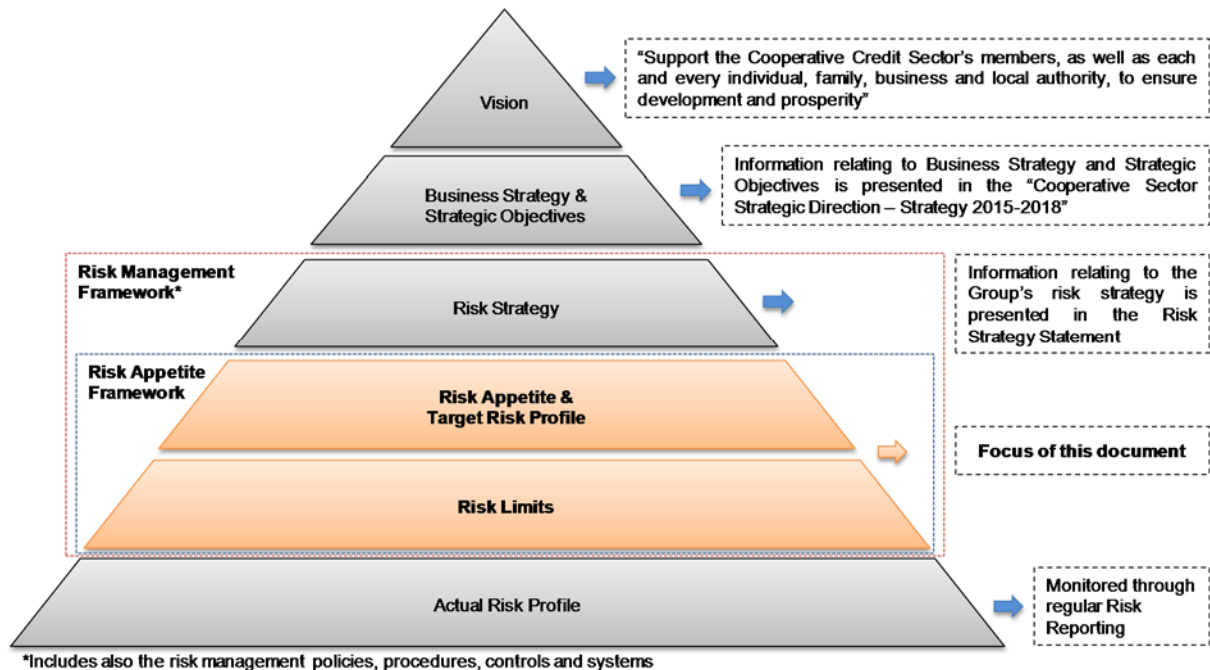
Η Διεύθυνση και η Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ θεωρούν ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου που έχουν θεσπιστεί είναι κατάλληλα για το προφίλ κινδύνων και τη στρατηγική του οργανισμού και γίνονται ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση και ενίσχυση των υφιστάμενων συστημάτων.

5.3 Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων

Το πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων αφορά στο επίπεδο και στο είδος κινδύνου που η Τράπεζα είναι ικανή και πρόθυμη να αναλάβει για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Το πλαίσιο καλύπτει όλους τους κινδύνους οι οποίοι προκύπτουν από τα εντός και από τα εκτός ισολογισμού στοιχεία. Τέτοιοι κίνδυνοι αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο συγκέντρωσης, τον κίνδυνο συναλλάγματος, τον επιτοκιακό κίνδυνο, τον λειτουργικό, και τον κίνδυνο ρευστότητας.

Το πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων εφαρμόζεται σε όλο τον Συνεργατικό Πιστωτικό Τομέα (ΣΠΤ) και εξυπηρετεί ως γενικό πλαίσιο τόσο την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα όσο και τα συνδεδεμένα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Σύμφωνα με τις οδηγίες των ρυθμιστικών αρχών, το πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων του ΣΠΤ παίρνει τη θέση του ανάμεσα στο πλαίσιο στρατηγικής κινδύνων (Risk Strategy) και στο προφίλ κινδύνων (Risk Profile):

Πυραμίδα Κινδύνου

Ειδικότερα το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων:

- Περιλαμβάνει Δήλωση για τη διάθεση κινδύνων (Risk Appetite Statement), τα όρια ανάληψης κινδύνων (Risk Appetite limits), και περιγράφει τους ρόλους και τις ευθύνες των αρμόδιων τμημάτων που επιβλέπουν τη ρύθμιση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση του πλαισίου ανάληψης κινδύνων (Policies, processes, controls and systems),
- Επισημαίνει σημαντικούς κινδύνους προς το ΣΠΤ, όπως και προς τη φήμη του Ομίλου έναντι των καταθετών, των επενδυτών και των πελατών του,
- Καθορίζει τις ενέργειες που απαιτούνται να γίνουν στην περίπτωση που παραβιάζονται τα προκαθορισμένα όρια,
- Ευθυγραμμίζεται με τη στρατηγική του Ομίλου.

Το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, η όλη προσέγγιση περιλαμβάνει πολιτικές, διαδικασίες, ελέγχους και συστήματα μέσα από τα οποία η διάθεση ανάληψης κινδύνων εδραιώνεται, επικοινωνείται και παρακολουθείται.

Δήλωση για τη διάθεση ανάληψης κινδύνων

Γενικά η δήλωση αφορά στην αποδοχή των κινδύνων τους οποίους η διοίκηση έχει την ανάλογη εμπειρία, έτσι ώστε να επωφεληθεί από τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται, ενώ παράλληλα να μετριάξει τους αναλαμβανόμενους κινδύνους.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει του Κύριους Δείκτες Απόδοσης, καθώς και τους μεσοπρόθεσμους στόχους για τον κάθε Δείκτη:

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα (ΣΠΤ)		31.12.2014	31.12.2015	Μεσοπρόθεσμος Στόχος 31.12.2018
Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Προβλέψεις προς δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	44,3%	53,4%	> 50%
	Χρέωση προβλέψεων ως % των χορηγήσεων (Cost of Risk)	1,3%	3,0%	< 2%
	Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (€εκατ.)	6.700	6.526	< 4.500
	Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, εξαιρουμένων τόκων από 1/1/2014 (€ εκατ.)	6.240	5.597	
Χρηματοδότηση	Δείκτης Δανείων (μετά από τις πρόνοιες) προς Καταθέσεις	81,6%	73,0%	< 85%

Κεφάλαιο	Δείκτης Κυρίων Βασικών Πρωτοβάθμιων	13,6%	15,6%	> 15%
	Δείκτης Μόχλευσης (Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων / Ίδια Κεφάλαια)	11,3 x	11,2 x	< 12 x
Αποδοτικότητα	Δείκτης κόστος προς έσοδα	37,4%	43,3%	< 50%
	Καθαρή απόδοση τόκων	2,7%	2,4%	> 2%
	Καταστήματα ΣΠΤ	292	251	200
	Υπάλληλοι ΣΠΤ	2.788	2.749	2.700

5.4 Διακυβέρνηση της Διαχείρισης Κινδύνων

Η στρατηγική και οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος καθορίζονται και παρακολουθούνται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ. Η Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ επιτελεί το ρόλο της σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων μέσω της:

- Επιτροπής Κινδύνων,
- Εκτελεστικής Επιτροπής,
- Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού,
- Εκτελεστικών Επιτροπών Χορηγήσεων και Αναδιαρθρώσεων.

Ο Επικεφαλής της Διαχείρισης Κινδύνων του Συγκροτήματος επιβλέπει τη συνολική λειτουργία της διαχείρισης κινδύνων. Ο Επικεφαλής της Διαχείρισης Κινδύνων του Συγκροτήματος αναφέρεται απευθείας στην Επιτροπή Κινδύνων και υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης. Επιβλέπει και προάγει την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός κοινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων τόσο στα ΣΠΙ όσο και στην ΣΚΤ/ΚΦ. Παράλληλα, παρέχει την απαιτούμενη καθοδήγηση και υποστήριξη στις Εκτελεστικές Επιτροπές της ΣΚΤ/ΚΦ με σκοπό να διασφαλιστεί η επίγνωση τους σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων αλλά και το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την διαχείριση και τον έλεγχο των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Ο Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων συμμετέχει στην Εκτελεστική Επιτροπή, την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού και τις Εκτελεστικές Επιτροπές Χορηγήσεων και Αναδιαρθρώσεων Χορηγήσεων ως παρατηρητής με δικαίωμα αρνησικυρίας (veto power).

Η Διακυβέρνηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων βασίζεται στο μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας, με βάση το οποίο την πρώτη γραμμή άμυνας για τη διαχείριση και τον έλεγχο των αναλαμβανόμενων κινδύνων αποτελούν οι επιχειρησιακές μονάδες, την δεύτερη γραμμή άμυνας αποτελούν η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και οι Άλλες Μονάδες Ελέγχου ενώ την Τρίτη γραμμή άμυνας αποτελούν οι εσωτερικοί και οι εξωτερικοί ελεγκτές.

5.4.1 Επιτροπή Κινδύνων

Η Επιτροπή Κινδύνων έχει την ευθύνη άσκησης των καθηκόντων που καθορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας, ώστε να είναι σε θέση να υποβοηθά την Επιτροπεία στο έργο της σε σχέση με τα ακόλουθα:

- Τη χάραξη κατάλληλης στρατηγικής για την ανάληψη των κινδύνων και τον καθορισμό αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνων, καθώς επίσης και εποπτεία της εφαρμογής τους,
- Την καθιέρωση αρχών και κανόνων που θα διέπουν τη διαχείριση κινδύνων όσον αφορά στην αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους,
- Την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και ενσωμάτωση κατάλληλων πολιτικών διαχείρισης κινδύνων στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων,
- Τη συμμόρφωση της ΣΚΤ/ΚΦ μέσω αξιόπιστων διαδικασιών με τα όσα προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

Επίσης, η Επιτροπή ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ).

Πληροφορίες σε σχέση με τη σύνθεση της Επιτροπής Κινδύνων βλέπε Μέρος 3 «Πλαίσιο Διακυβέρνησης».

5.4.2 Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων

Η ΜΔΚ είναι διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα σε σχέση με τις μονάδες της ΣΚΤ/ΚΦ οι οποίες έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες ή αρμοδιότητες για την πραγματοποίηση και λογιστικοποίηση των συναλλαγών και επιτελεί τις αρμοδιότητες της διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου. Εποπτεύεται από τον Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων ο οποίος αναφέρεται για τα θέματα των αρμοδιοτήτων του απευθείας στην Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ) ή/και μέσω αυτής στην Επιτροπεία της Τράπεζας. Ο Επικεφαλής της ΜΔΚ ορίζεται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ, κατόπιν εισήγησης της ΕΚ. Η ΜΔΚ, υπόκειται στον έλεγχο του Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων. Οι αρμοδιότητες της ΜΔΚ συνίστανται κυρίως:

- Στην διαμόρφωση συνολικού πλαισίου και την εισήγηση στρατηγικής, πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που αναλαμβάνει το Συγκρότημα σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπείας,
- Στην ανάπτυξη, εφαρμογή και περιοδική αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων, κριτηρίων, υποδειγμάτων και συστημάτων για τον έγκαιρο εντοπισμό, μέτρηση, παρακολούθηση, αντιστάθμιση, μείωση, αναφορά και διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί η ΣΚΤ/ΚΦ,
- Στον καθορισμό πολιτικών και διαδικασιών σχετικά με τον ορισμό, την αναγνώριση, τη μέτρηση, την αξιολόγηση, την άμβλυνση και την αναφορά των αναλαμβανόμενων κινδύνων,
- Στην αναγνώριση και μέτρηση όλων των μορφών κινδύνου που αναλαμβάνουν οι επιχειρηματικές μονάδες της ΣΚΤ/ΚΦ και στην παροχή πληροφόρησης προς τις μονάδες αυτές με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους,
- Στη διενέργεια περιοδικών ή/και έκτακτων δοκιμών προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) με σενάρια προσαρμοσμένα στη φύση και το εύρος των δραστηριοτήτων της ΣΚΤ/ΚΦ για όλες τις μορφές κινδύνων,
- Στη συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης σημαντικών πιστωτικών διευκολύνσεων,
- Στη σύνταξη περιοδικών ή/και έκτακτων αναφορών επί θεμάτων της αρμοδιότητάς του, με σκοπό την τακτική και επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης και των εποπτικών απαιτήσεων που απορρέουν από σχετικές οδηγίες της ΚΤΚ,
- Στην ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή στις διαδικασίες σχεδιασμού και προϋπολογισμού με συμμετοχή σε όλες τις σχετικές επιτροπές προκειμένου να αξιολογεί τη συμβατότητα προς την εγκεκριμένη διάθεση ανάληψης κινδύνων και τα επίπεδα κεφαλαιακής επάρκειας,
- Στη διαμόρφωση επίγνωσης σχετικά με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους και την προώθηση της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο της ΣΚΤ/ΚΦ.

Οι λειτουργίες της ΜΔΚ διαχωρίζονται στα ακόλουθα βασικά τμήματα:

- Τμήμα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας
- Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου
- Τμήμα Προληπτικής Εποπτείας Κινδύνων
- Τμήμα Ανάλυσης Κινδύνων

Τμήμα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Έχει την συνολική ευθύνη για το σχεδιασμό, εξειδίκευση και υλοποίηση της στρατηγικής και των πολιτικών σε θέματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπείας και ειδικότερα της ΕΚ. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί κατάλληλες μεθόδους για τη διαχείριση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης υποδειγμάτων για την πρόβλεψη, αναγνώριση, μέτρηση, παρακολούθηση, αντιστάθμιση, μείωση και αναφορά τους. Επίσης έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη του στρατηγικού πλαισίου διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων, τον καθορισμό κριτηρίων έγκαιρου εντοπισμού

κινδύνων και την εισήγηση μέτρων για την παρακολούθησή τους. Σε τακτά χρονικά διαστήματα συντάσσει τις απαιτούμενες αναφορές για την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης και της Επιτροπείας.

Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας

Έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης των αναλαμβανόμενων κινδύνων (πολιτικών, μεθοδολογιών και διαδικασιών) που αφορούν στη διαχείριση των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας με βάση τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και τις εκάστοτε εποπτικές απαιτήσεις. Σε τακτά χρονικά διαστήματα και ad hoc περιπτώσεις έχει την ευθύνη για την παροχή ενημέρωσης αναφορικά με την εξέλιξη των εν λόγω κινδύνων προς τις αρμόδιες Επιτροπές και την Επιτροπεία.

Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης των αναλαμβανόμενων κινδύνων (πολιτικών, μεθοδολογιών και διαδικασιών) που αφορούν στη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου με βάση τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και τις εκάστοτε εποπτικές απαιτήσεις. Σε τακτά χρονικά διαστήματα συντάσσει τις απαιτούμενες αναφορές για την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης και της Επιτροπείας.

5.4.3 Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού

Επίσης στο επίπεδο της ΣΚΤ υπάρχει και λειτουργεί Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO). Η Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτή βάση και λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στις χρηματαγορές διαχειρίζεται το ενεργητικό και παθητικό της ΣΚΤ/ΚΦ εντός του πλαισίου διάθεσης ανάληψης κινδύνων που καθορίζει η Επιτροπεία. Η Επιτροπή αυτή ενεργεί κατ' εντολή και εντός των πλαισίων που καθορίζονται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ.

Συγκεκριμένα, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO) είναι υπεύθυνη για τα ακόλουθα, μεταξύ άλλων:

- Χάραξη της στρατηγικής για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και ρευστότητας της Τράπεζας και διαχείρισης των σχετικών κινδύνων,
- Παρακολούθηση των κινδύνων και την έκδοση συστάσεων προς την Επιτροπεία,
- Διασφάλιση της επάρκειας του έκτακτου Σχεδίου Χρηματοδότησης της Τράπεζας,
- Καθορισμό τιμολογιακής πολιτικής όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του Ομίλου,
- Την λήψη αποφάσεων στην βάση των αποτελεσμάτων προσομοίωσης ακραίων σεναρίων,
- Παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου, του κινδύνου επιτοκίου και κεφαλαιακής επάρκειας σε ενοποιημένη βάση.

5.5 Ενίσχυση κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων

Η ΣΚΤ/ΚΦ επιδιώκει να προωθήσει μια ισχυρή κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων σε ολόκληρο τον οργανισμό. Η κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων αποσκοπεί να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της Τράπεζας σε κινδύνους, ενθαρρύνοντας μια ολιστική προσέγγιση διαχείρισης των κινδύνων και των αποδόσεων σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού καθώς και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, του κεφαλαίου και της φήμης της Τράπεζας.

Στόχος της Τράπεζας είναι η εφαρμογή μιας αποτελεσματικής κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από:

- Την ενσωμάτωση της κουλτούρας σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού με τον καθορισμό σαφών ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών,
- Τη διενέργεια αξιολογήσεων κινδύνου που καλύπτουν όλο το φάσμα των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων,
- Την εφαρμογή ειδικών εκπαιδεύσεων σε θέματα κινδύνου.

Η κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας υποστηρίζεται από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

- Η ανάληψη κινδύνων γίνεται εντός της προκαθορισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνων,
- Κάθε κίνδυνος που λαμβάνεται πρέπει να εγκρίνεται εντός του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας,
- Οι κίνδυνοι που λαμβάνονται πρέπει να αποζημιώνονται επαρκώς, και
- Οι κίνδυνοι πρέπει να παρακολουθούνται και να διαχειρίζονται σε συνεχή βάση.

Οι λειτουργοί, σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού, είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση και την κλιμάκωση των κινδύνων. Οι λειτουργοί πρέπει να επιδεικνύουν συμπεριφορά η οποία να υποστηρίζει την εφαρμογή μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνων. Για την ενίσχυση της συμπεριφοράς αυτής και την ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνων η Τράπεζα εξετάζει την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβανομένης της περαιτέρω ενίσχυσης της εκπαίδευσης σε θέματα κινδύνων.

5.6 Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κινδύνων

Η ΣΚΤ/ΚΦ δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην υιοθέτηση κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών διακυβέρνησης των κινδύνων και την πλήρη ενσωμάτωση τους στις διαδικασίες λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, ώστε να διασφαλίσει ότι οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι, τα μέτρα άμβλυνσης τους και το κόστος αποδοχής και διαχείρισης των κινδύνων λαμβάνονται επαρκώς υπόψη.

Επιπρόσθετα, η ΜΔΚ, συμμετέχει στις διαδικασίες αξιολόγησης των κινδύνων που ενδεχομένως να αναληφθούν σχετικά με την εισαγωγή σε νέες αγορές, την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών και για οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή σε υφιστάμενες αγορές ή

προϊόντα και διαβιβάζει τις συστάσεις της στην Επιτροπή ALCO, για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων.

Η διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων ενσωματώνεται στις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος μέσα από καθορισμένες εσωτερικές πολιτικές, συστήματα και διαδικασίες ανάλογα της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων και των εργασιών του. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών, την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων και τη συμμόρφωση με το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο.

Οι εσωτερικές διαδικασίες αναθεωρούνται σε συνεχή βάση με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση τους μέσα από την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών και νέων εποπτικών απαιτήσεων. Επιπρόσθετα το σύνολο των πολιτικών διαχείρισης των κινδύνων βρίσκεται στο στάδιο επαναξιολόγησης/σχεδιασμού με σκοπό τον καθορισμό ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων το οποίο είναι συνυφασμένο με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της ΣΚΤ/ΚΦ.

6 Πιστωτικός Κίνδυνος

Οι δραστηριότητες της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων ΣΠΙ είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός Κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς που απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την ΣΚΤ και τα συνδεδεμένα ΣΠΙ και ως εκ τούτου η αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση του αποτελούν πρωταρχικό μέλημα της Διεύθυνσης και της Διοίκησης της ΣΚΤ/ΚΦ.

Η συνολική έκθεση της ΣΚΤ/ΚΦ σε πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κυρίως από τις δανειοδοτήσεις φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων ως επίσης και από το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο ομολογιών που διατηρεί η ΣΚΤ.

Το Τμήμα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου της ΣΚΤ/ΚΦ της ΜΔΚ είναι αρμόδιο για τη παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου και τη ανάπτυξη κατάλληλων πολιτικών διαχείρισης του.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού κινδύνου για σκοπούς του Πυλώνα Ι, καθορίζονται με τη χρήση της Τυποποιημένης Μεθόδου.

Η ΣΚΤ/ΚΦ εφαρμόζει ενιαία πιστωτική πολιτική, πρακτικές αξιολόγησης και διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστωτικών ανοιγμάτων. Η πιστωτική πολιτική, περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που πρέπει να εφαρμόζονται από την ΣΚΤ και τα συνδεδεμένα ΣΠΙ και διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Η πιστωτική πολιτική βασίζεται σε συντηρητικές αρχές αξιολόγησης πιστωτικών διευκολύνσεων με ιδιαίτερη έμφαση στην ικανότητα αποπληρωμής και την εφαρμογή αυστηρών δανειοδοτικών κριτηρίων ενώ

καθορίζει παράλληλα τις εγκριτικές αρμοδιότητες των διαφόρων εγκριτικών κλιμακίων και τις απαιτήσεις σχετικά με τη λήψη εξασφαλίσεων.

Οι εγκριτικές αρμοδιότητες καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία συνολικού πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει ο ΣΠΤ για κάθε οφειλέτη ή ομάδα συνδεδεμένων οφειλετών που αποτελούν ενιαίο πιστωτικό κίνδυνο. Η πιστωτική πολιτική αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατ' ελάχιστον ετησίως ώστε να ενσωματώνει επαρκώς οποιεσδήποτε αλλαγές στη διάθεση ανάληψης κινδύνων και τη στρατηγική αλλά και στο περιβάλλον λειτουργίας της ΣΚΤ/ΚΦ.

Η ΣΚΤ/ΚΦ εφαρμόζει συντηρητική πολιτική και προσέγγιση για την έγκαιρη και αξιόπιστη μέτρηση και παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με δάνεια και απαιτήσεις σε επίπεδο πελατών τα πιστοδοτικά ανοίγματα αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των πελατών ενώ εκτιμάται το ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις σε περίπτωση αθέτησης. Παράλληλα έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι δείκτες κινδύνου/ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου όπως για παράδειγμα, οι καθυστερήσεις/ υπερβάσεις, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, ποσοστό και απόδοση αναδιαρθρωμένων χορηγήσεων, ρυθμός αθέτησης, επάρκεια προβλέψεων, ποσοστά μετακύλησης κ.α. οι οποίοι παρακολουθούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο τον έγκαιρο εντοπισμό περιοχών αυξημένου πιστωτικού κινδύνου και την έγκαιρη αναφορά τους στη Διοίκηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ως στόχο τη συνεχή αναβάθμιση των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών.

Επιπρόσθετα, η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ενισχύσει σημαντικά τις διαδικασίες διαχείρισης και ανάκτησης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων μέσα από τη θέσπιση ανεξάρτητης από τις λειτουργίες παραχώρησης πιστωτικών διευκολύνσεων, Διεύθυνσης Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων. Η εν λόγω Διεύθυνση είναι αρμόδια για την αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων σε επίπεδο ΣΠΤ, την ενίσχυση της ανακτησιμότητας των καθυστερήσεων και τη διενέργεια αναδιαρθρώσεων.

Ο περιορισμός του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από δάνεια και απαιτήσεις επιτυγχάνεται μέσα από την εφαρμογή μιας σειράς πολιτικών, διαδικασιών, κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών, μεταξύ άλλων:

- Την πιστωτική πολιτική η οποία καθορίζει τα δανειοδοτικά κριτήρια, τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις και τις μεθόδους εκτίμησης της ικανότητας αποπληρωμής και της επάρκειας των παρεχόμενων εξασφαλίσεων, την εγκριτική διαδικασία κ.α.,

- Την πολιτική παρακολούθησης των πιστωτικών διευκολύνσεων η οποία καθορίζει τη συχνότητα και τα κριτήρια αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και της επάρκειας των εξασφαλίσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα,
- Τις πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης των καθυστερήσεων, διενέργειας αναδιρθρώσεων που καθορίζουν την πολιτική επικοινωνίας με πελάτες που παρουσιάζουν καθυστερήσεις, τις διαδικασίες και τα κριτήρια για τη διενέργεια αναδιρθρώσεων, τις διαθέσιμες λύσεις αναδιάρθρωσης, την εγκριτική διαδικασία, τις αποδεκτές λύσεις αναδιάρθρωσης, την απαιτούμενη πληροφόρηση κλπ..

Οι πιο πάνω πολιτικές αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις κατά καιρούς σχετικές οδηγίες της ΚΤΚ.

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, η ΣΚΤ/ΚΦ εκτιμά κατά την ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το ακάλυπτο μέρος κινδύνων, στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Επομένως, λαμβάνει και τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα.

Χρήση Εξασφαλίσεων

Η ΣΚΤ/ΚΦ για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου και την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων λαμβάνει εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων σε πελάτες. Οι αποδεκτές εξασφαλίσεις/εγγυήσεις ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με το είδος, το ύψος και τη διάρκεια της δανειοδότησης.

Για το σκοπό αυτό έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική της πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Υποθήκες Ακινήτων (καθορίζονται οι αποδεκτές κατηγορίες/τύποι ακινήτων, το απαιτούμενο ποσοστό κάλυψης και η συχνότητα επανεκτίμησης),
- Δέσμευση μετρητών και καταθέσεων,
- Προσωπικές και Επιχειρηματικές Εγγυήσεις,
- Κυβερνητικές Εγγυήσεις.

Η αποτίμηση των εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την πολιτική εκτιμήσεων της ΣΚΤ/ΚΦ και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα με βάση την πιστωτική πολιτική.

Όσον αφορά τις αποδεκτές εξασφαλίσεις με τη μορφή της ακίνητης περιουσίας, η ΣΚΤ όσο και τα ΣΠΠ πρέπει να διασφαλίσουν ότι πληρούνται τα ελάχιστα κριτήρια. Μεταξύ άλλων, τα ΣΠΠ και η ΣΚΤ πρέπει να διασφαλίσουν ότι:

- Η αξία του ακινήτου επιβεβαιώνεται και ότι η κάλυψη έναντι του δανείου είναι επαρκής.
- Η υποθήκη επί της περιουσίας είναι υπέρ της/του ΣΚΤ/ΣΠΠ
- Λαμβάνεται πρόσφατη αξιολόγηση από ανεξάρτητο εκτιμητή, ιδίως στην περίπτωση που η εξασφάλιση που λαμβάνεται δεν είναι αυτή που χρηματοδοτείται

- Το ακίνητο έχει ασφάλεια πυρκαγιάς και φυσικών καταστροφών που είναι υπέρ της ανταποκρίτριας ΣΚΤ/ΣΠΙ

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πολιτική της ΣΚΤ σχετικά με την αναπροσαρμογή της αξίας των εξασφαλίσεων είναι η χρήση του «γενικού δείκτη τιμών κατοικίας της Κεντρικής Τράπεζας» για τριμηνιαία αναπροσαρμογή της αξίας των εξασφαλίσεων για τα οικιστικά ακίνητα.

Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο η αξία ακινήτων για τα εμπορικά ακίνητα επαναπροσδιορίζεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Εισαγωγή ολιστικής προσέγγισης για την χορήγησης πίστωσης

Σε μια προσπάθεια να ξεπεραστεί η εξάρτηση των ΣΠΙ από τις εξασφαλίσεις και να μετατοπίσει την κουλτούρα πιστοληπτικής αξιολόγησης προς την ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, η ΣΚΤ προβλέπει ότι τα ακόλουθα κριτήρια δανεισμού, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των δανειοληπτών:

- Η ικανότητα αποπληρωμής του πελάτη και την ικανότητα να ανταποκριθεί στις μηνιαίες δόσεις,
- Οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και πιο συγκεκριμένα τον οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται ο πελάτης (σε περίπτωση νομικού προσώπου),
- Σκοπός του δανείου και κατά πόσο είναι συνεπής με τις δραστηριότητες του πελάτη,
- Η συμμετοχή του πελάτη για τη χρηματοδότηση της δραστηριότητας για την οποία ζητείται η πιστωτική διευκόλυνση.

Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο πιστωτικός κίνδυνος της ΣΚΤ/ΣΠΙ έχει εκτιμηθεί σωστά, η Τράπεζα έχει ορίσει αρχές που είναι υπεύθυνες (α) για την ανανέωση των υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων, (β) για τη χορήγηση νέων πιστωτικών διευκολύνσεων και (γ) για την αναδιάρθρωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

6.1 Κίνδυνος Συγκέντρωσης

Η συγκέντρωση έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο μπορεί να προέλθει από ένα αριθμό τύπων ατελούς διαφοροποίησης των κινδύνων σε ένα χαρτοφυλάκιο. Συμπεριλαμβάνει μεταξύ άλλων τη:

- συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες (name concentration),
- συγκέντρωση σε συγκεκριμένους τομείς ή κλάδους της οικονομίας (sector concentration),
- γεωγραφική συγκέντρωση,
- συγκέντρωση σε τύπους προϊόντων.

Η συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες σχετίζεται με την ατελή διαφοροποίηση του κινδύνου που απορρέει από την υψηλή έκθεση σε μεμονωμένους αντισυμβαλλόμενους ή ομάδες αντισυμβαλλόμενων. Η κλαδική συγκέντρωση προκύπτει από υψηλή συγκέντρωση

σε ομάδες πελατών που επηρεάζονται από κοινούς παράγοντες κινδύνου όπως το μακροοικονομικό περιβάλλον, ο κλάδος της οικονομίας κλπ.

Για τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης η ΣΚΤ/ΚΦ έχει υιοθετήσει την πολιτική διαχείρισης του κινδύνου συγκέντρωσης, η οποία καθορίζει μεταξύ άλλων όρια περιορισμού συγκεντρώσεων και τις διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την παρακολούθηση τους. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο/ομάδα αντισυμβαλλομένων που αποτελούν ενιαίο πιστωτικό κίνδυνο, ανά προϊόν και τομέα οικονομικής δραστηριότητας, κ.α. Τα όρια περιορισμού συγκεντρώσεων καλύπτουν τα ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια που μπορούν να εγκριθούν καθορίζονται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ. Παράλληλα εφαρμόζεται μια κεντροποιημένη διαδικασία έγκρισης πιστοδοτήσεων στα πλαίσια της οποίας έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια ανάλογα με το ύψος της συνολικής έκθεσης του πελάτη στον ΣΠΤ. Ο ρόλος των εν λόγω κλιμακίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια υπόκεινται σε αναθεώρηση σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ετησίως. Τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

6.2 Πιστωτικός Κίνδυνος Χρεογράφων και κίνδυνος χώρας

Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας αναφέρεται στο ενδεχόμενο κατά το οποίο οφειλέτρια κυβέρνηση ορισμένης χώρας αδυνατεί ή είναι απρόθυμη να εκπληρώσει τις διεθνείς της υποχρεώσεις για λόγους πέραν των συνηθισμένων κινδύνων που ενέχονται στα χρηματοδοτικά ανοίγματα και οφειλέτες της ίδιας χώρας δεν δύνανται να ανταποκριθούν στις δικές τους διεθνείς υποχρεώσεις όπως π.χ. περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων, υποτίμηση νομίσματος κλπ.

Πιστωτικός Κίνδυνος Χρεογράφων

Ο πιστωτικός κίνδυνος χρεογράφων προκύπτει από την πιθανότητα ένα αντισυμβαλλόμενος να αθετήσει τις υποχρεώσεις του που προκύπτουν από συναλλαγές όπως για παράδειγμα επενδύσεις σε ομόλογα.

Η ΣΚΤ/ΚΦ διατηρεί χαρτοφυλάκιο κυβερνητικών και τραπεζικών χρεογράφων με κυπριακές και διεθνείς εκδόσεις. Για την ορθή διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων όλες οι θέσεις σε χρεόγραφα υπόκεινται σε θεσπισμένα και εγκεκριμένα όρια αντισυμβαλλομένων και όρια χώρας, τα οποία θεσπίζονται από την Επιτροπή ALCO με βάση τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Τράπεζας.

Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας είναι αρμόδιο για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου που πηγάζει από το χαρτοφυλάκιο τοποθετήσεων και επενδύσεων της ΣΚΤ/ΚΦ.

Συγκεκριμένα, για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από τοποθετήσεις στη διατραπεζική αγορά και επενδύσεις σε ομόλογα, εφαρμόζεται δομή ορίων που καθορίζεται από την Επιτροπή ALCO. Η δομή ορίων καθορίζει τα μέγιστα όρια για τοποθετήσεις/επενδύσεις σε τραπεζικά ιδρύματα και χώρες και περιλαμβάνει όρια σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου και επίπεδο χαρτοφυλακίου (όρια κατά βαθμίδα πιστοληπτικής διαβάθμισης, όριο για συνολικές επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζικών ιδρυμάτων κλπ.). Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν το σύνολο των τοποθετήσεων σε ένα αντισυμβαλλόμενο ή ομάδα συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων. Το βασικό κριτήριο για την κατανομή ορίων αντισυμβαλλομένου, αποτελεί η πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτή υπολογίζεται από τους Moody's.

Η παρακολούθηση της χρήσης των ορίων (limit utilisation) έναντι των θεσπισμένων ορίων, πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως. Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται συστηματικά τυχόν αλλαγές στην πιστοληπτική διαβάθμιση των αντισυμβαλλομένων για τους οποίους η ΣΚΤ έχει θεσπίσει όρια, ώστε να διαβιβάζεται έγκαιρα η αναγκαία πληροφόρηση προς τις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες, για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων και διορθωτικών ενεργειών.

6.3 Πολιτική Απομείωσης και Σχηματισμού Προβλέψεων

Η ΣΚΤ/ΚΦ εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μια απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε τριμηνιαία βάση έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην Πολιτική Σχηματισμού Προβλέψεων η οποία συνάδει με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και σχηματίζει τις ανάλογες προβλέψεις.

Κίνδυνος Απομείωσης Αξίας

Η ΜΔΚ προχωρεί σε καθορισμό και αναθεώρηση της πολιτικής προβλέψεων και των παραδοχών για τη διενέργεια και την αξιολόγηση της επάρκειας των προβλέψεων του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Για λογιστικούς σκοπούς η ΣΚΤ/ΚΦ διαχωρίζει τις απαιτήσεις στις πιο κάτω κατηγορίες:

- **Ενήμερες Απαιτήσεις:** Χορηγήσεις χωρίς καθυστερήσεις ή σε προσωρινή καθυστέρηση. Οι εν λόγω απαιτήσεις θεωρούνται σε αθέτηση όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις κατά τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης.
- **Επισημασμένες απαιτήσεις:** Χορηγήσεις για τις οποίες εκτιμάται πιθανή η μη-είσπραξη μέρους ή του συνολικού ποσού του κεφαλαίου και των οφειλόμενων τόκων με βάση τους συμβατικούς όρους του δανείου ή της σχετικής συμφωνίας.

Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε πιστούχους διενεργούνται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι καθίσταται αμφίβολη η είσπραξη μέρους ή συνόλου των οφειλόμενων ποσών.

Απαιτήσεις σε υπερημερία

Οι απαιτήσεις σε υπερημερία αντιπροσωπεύουν χορηγήσεις για τις οποίες η διευκόλυνση έχει λήξει ή η αποπληρωμή των οφειλόμενων τόκων ή και του κεφαλαίου είναι σε καθυστέρηση καθώς επίσης και χορηγήσεις για τις οποίες έχει γίνει πρόβλεψη.

Απομειωμένες χορηγήσεις και επενδύσεις

Οι απομειωμένες επενδύσεις αντιπροσωπεύουν επενδύσεις για τις οποίες υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης της αξίας τους ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης.

Οι απομειωμένες χορηγήσεις αντιπροσωπεύουν τις χορηγήσεις για τις οποίες είναι πιθανή η μη είσπραξη τους με βάση τους συμβατικούς όρους του δανείου ή της σχετικής συμφωνίας.

Βασικές αποδείξεις απομείωσης αποτελούν μεταξύ άλλων:

- η σημαντική οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη,
- η λήψη νομικών μέτρων,
- η πιθανότητα χρεοκοπίας του και
- άλλα γεγονότα που εκτιμάται ότι θα έχουν επίπτωση στην ομαλή εξυπηρέτηση των χορηγήσεων.

Το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση αξίας που διενεργείται εξαρτάται από την εκτίμηση σε σχέση με το ύψος και το χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών συμπεριλαμβανομένων των ποσών από εγγυήσεις και εμπράγματα εξασφαλίσεις που εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν.

Επιπρόσθετα από τις προβλέψεις για απομείωση σε μεμονωμένα δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες του ΣΠΤ διενεργούνται προβλέψεις σε συγκεντρωτικό επίπεδο για χαρτοφυλάκια ομοιογενών χορηγήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης για το κάθε χαρτοφυλάκιο υπολογίζεται λαμβάνοντας υπ' όψη το ύψος των υπό παρακολούθηση ή πιθανών προβληματικών χορηγήσεων, την περίοδο των καθυστερημένων δόσεων, το γενικό οικονομικό κλίμα που επικρατεί και με βάση την εμπειρία του παρελθόντος σχετικά με το ύψος των αναμενόμενων ζημιών.

Για περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τις απομειωμένες και μη-απομειωμένες χορηγήσεις βλέπε σημείωση 45 των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

6.4 Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου είναι ο κίνδυνος ένας αντισυμβαλλόμενος σε μια συναλλαγή παραγών (π.χ. συναλλάγματος, επιτοκίων, πιστωτικών παραγών), ή σε μια συμφωνία επαναγοράς, ή σε συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού, που

περιλαμβάνεται είτε στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο είτε στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, να καταστεί αφερέγγυος πριν την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ο ΚΦ δε διατηρούσε θέση σε παράγωγα ή συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού ή συμφωνίες επαναγοράς και ως εκ τούτου ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου ήταν μηδενικός.

Εσωτερικά πιστωτικά όρια για τα ανοίγματα στον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου και Πολιτικές για τη λήψη εξασφαλίσεων

Λόγω της μη διατήρησης συναλλαγών σε παράγωγα (π.χ. παράγωγα ξένου συναλλάγματος) ή συμφωνίες επαναγοράς, δεν υπήρχαν επίσημες πολιτικές για τη λήψη εξασφαλίσεων ή εσωτερικά πιστωτικά ορίων για τέτοιες συναλλαγές.

Πολιτικές για τα ανοίγματα σε κίνδυνο δυσμενούς συσχέτισης

Ο κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης δεν αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την πιθανότητα ένας από τους αντισυμβαλλόμενους του ΚΦ να καταστεί αφερέγγυος. Γι' αυτό ο κίνδυνος αυτός δεν επιμετρείται και δεν υπάρχουν σημαντικές πολιτικές διαχείρισης του.

Συμβόλαια προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος - Μέθοδος βάσει προσφυγής στην αγορά

Κάθε νόμισμα μετατρέπεται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία προθεσμίας που αντιστοιχεί στην εναπομένουσα περίοδο μέχρι τη λήξη του συμβολαίου (η περίοδος μεταξύ της ημέρας της αποτίμησης και της λήξης). Η παρούσα αξία της διαφοράς ανάμεσα στα ποσά σε Ευρώ των δυο νομισμάτων (αγοράς και πώλησης), είναι το κέρδος ή η ζημία του συμβολαίου ως ακολούθως:

Αν η παρούσα αξία (Τιμή αγοράς σε Ευρώ – Τιμή πώλησης σε Ευρώ) > 0 => κέρδος

Αν η παρούσα αξία (Τιμή αγοράς σε Ευρώ – Τιμή πώλησης σε Ευρώ) < 0 => ζημία

Η αξία των ανοιγμάτων υπολογίζεται ως :

- Η θετική προσφυγή στην αγορά μετά τους δεδουλευμένους τόκους (τρέχων κόστος αντικατάστασης) και
- Ένα επιπρόσθετο (add-on) ποσοστό του ονομαστικού ποσού του κάθε συμβολαίου με βάση τη διάρκεια του

Στο τέλος του υπό αναφορά έτους ο ΚΦ δεν είχε ανοίγματα σε προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος ή άλλου τύπου παράγωγα, κατά συνέπεια δεν διατηρούνται κεφάλαια για κάλυψη του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου που μπορεί να προκύψει από τέτοιου είδους συναλλαγές.

Συμφωνίες Επαναγοράς

Οι αξίες που πωλούνται και υπόκεινται σε συμφωνία επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης. Οι εισπράξεις από την πώληση των αξιών αναγνωρίζονται ως 'Συμφωνίες Επαναγοράς'. Οι αξίες που αγοράζονται υπό την προϋπόθεση να επαναπωληθούν στο μέλλον (reverse repos), δεν αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Τα ποσά που πληρώνονται για την αγορά αναγνωρίζονται ως 'Συμφωνίες Επαναπώλησης'. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και επαναγοράς αναγνωρίζεται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους κατά την διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η ΣΚΤ/ΚΦ δεν διατηρούσε συμφωνίες επαναγοράς και κατά συνέπεια οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου ήταν μηδενικές.

Συνολικό ποσό ανοιγμάτων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το συνολικό ποσό και το μέσο όρο των ανοιγμάτων μετά από λογιστικούς συμψηφισμούς που συμπεριλαμβάνουν τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με κατανομή ανά κλάση ανοιγμάτων.

Κλάσεις ανοιγμάτων	Συνολικό ποσό ανοιγμάτων 31/12/2015 €000	Μέσος όρος ανοιγμάτων Έτος 2015 €000
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	4.313.414	3.043.080
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	298.730	164.650
Οντότητες του δημόσιου τομέα	30.077	144.748
Διεθνείς Οργανισμοί	0	750.000
Ιδρύματα	129.135	104.458
Εταιρείες	150.908	198.191
Λιανική τραπεζική	2.339.603	2.727.109
Απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητη περιουσία	2.259.961	2.102.790
Στοιχεία σε καθυστέρηση	4.271.998	4.391.321
Στοιχεία που ανήκουν σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου	144.031	148.385
Ανοίγματα σε μετοχές	14.999	25.691
Άλλα στοιχεία	764.041	788.503
Σύνολο	14.716.897	14.588.926

Γεωγραφική κατανομή των ανοιγμάτων

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των ανοιγμάτων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με διάκριση ανά κλάση ανοίγματος.

Αξία ανοιγμάτων ανά χώρα προέλευσης αντισυμβαλλόμενου ανά κλάση ανοίγματος	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	ΗΠΑ	Ρωσία	Γερμανία	Ελλάδα	Άλλη	Σύνολο
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	4.313.414	0	0	0	0	0	0	4.313.414
Επιχειρήσεις	147.612	0	0	0	0	0	3.296	150.908
Ανοίγματα σε μετοχές	14.999	0	0	0	0	0	0	14.999
Στοιχεία σε Καθυστέρηση	4.258.114	6.064	983	1	194	3.252	3.390	4.271.998
Στοιχεία υψηλού κινδύνου	144.031	0	0	0	0	0	0	144.031
Ιδρύματα	24.823	3.110	0	0	18.757	0	82.445	129.135
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλα Στοιχεία	764.041	0	0	0	0	0	0	764.041
Οντότητες Δημόσιου Τομέα	30.077	0	0	0	0	0	0	30.077
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	298.730	0	0	0	0	0	0	298.730
Λιανική Τραπεζική	2.335.417	2.111	325	202	30	849	669	2.339.603
Εξασφαλισμένα με Ακίνητη Περιουσία	2.253.213	2.590	874	655	0	1.160	1.469	2.259.961
Σύνολο	14.584.471	13.875	2.182	858	18.981	5.261	91.269	14.716.897

Κατανομή όλων των ανοιγμάτων με βάση την εναπομένουσα ληκτότητα

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των ανοιγμάτων, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με διάκριση ανά κλάση ανοίγματος, με βάση την εναπομένουσα ληκτότητα.

Κατανομή ανοιγμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2015 με βάση την εναπομένουσα ληκτότητα, ανά Κλάση Ανοίγματος	<= 1 μήνας €'000	1 – 3 μήνας €'000	3 – 12 μήνες €'000	1 – 5 έτη €'000	> 5 έτη €'000	Σύνολο €'000
Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	3.144.892	8.777	0	748.055	411.690	4.313.414
Επιχειρήσεις	35.986	0	4.895	8.674	101.353	150.908
Ανοίγματα σε μετοχές	0	0	0	0	14.999	14.999
Στοιχεία σε Καθυστέρηση	2.302.642	0	36.846	218.003	1.714.507	4.271.998
Στοιχεία υψηλού κινδύνου	26.538	0	2.124	3.367	112.002	144.031
Ιδρύματα	34.798	2.792	25.486	41.247	24.812	129.135
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0	0	0	0	0
Άλλα Στοιχεία	0	0	0	0	764.041	764.041
Οντότητες Δημόσιου Τομέα	29.200	0	0	51	826	30.077
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	110.038	0	1.425	5.057	182.210	298.730
Λιανική Τραπεζική	1.228.477	0	34.303	160.054	916.769	2.339.603
Εξασφαλισμένα με Ακίνητη Περιουσία	1.003.563	0	6.283	45.530	1.204.585	2.259.961
Σύνολο	7.916.134	11.569	111.362	1.230.038	5.447.794	14.716.897

Κατανομή όλων των ανοιγμάτων με βάση τους βασικούς κλάδους της οικονομίας

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των ανοιγμάτων, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με διάκριση ανά κλάδο της οικονομίας.

Αξία ανοιγμάτων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας ανά κλάση ανοιγματος	Δημόσια Διοίκηση και άμυνα-υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση €'000	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας €'000	Εμπόριο €'000	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες €'000	Ιδιώτες €'000	Κατασκευαστικός Τομέας & Ξενοδοχεία και εστιατόρια €'000	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηρ. €'000	Άλλα €'000	Σύνολο €'000
Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	4.313.414	0	0	0	0	0	0	0	4.313.414
Επιχειρήσεις	0	6.042	4.149	2.566	10.414	5.488	0	122.249	150.908
εκ των οποίων ΜΜΕ	0	275	3.571	100	0	288	0	6.617	10.851
Ανοίγματα σε μετοχές	0	0	0	0	0	0	14.999	0	14.999
Στοιχεία σε Καθυστέρηση	29.108	144.026	135.934	82.062	3.286.740	280.395	1.443	312.290	4.271.998
Στοιχεία υψηλού κινδύνου	0	0	0	0	0	45.472	98.559	0	144.031
Ιδρύματα	0	0	115	19.329	0	0	109.691	0	129.135
Διεθνείς Οργανισμοί	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλα Στοιχεία	28.062	0	0	0	0	0	735.979	0	764.041
Οντότητες Δημόσιου Τομέα	0	0	0	0	0	0	0	30.077	30.077
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	298.577	0	0	0	0	0	0	153	298.730
Λιανική Τραπεζική	101	27.851	89.742	32.570	1.926.617	49.096	1.091	212.535	2.339.603
εκ των οποίων ΜΜΕ	1	27.079	72.989	25.126	700	40.226	1.031	121.059	288.211
Εξασφαλισμένα με Ακίνητη Περιουσία	164	20.149	34.287	13.024	2.056.705	35.177	376	100.079	2.259.961
εκ των οποίων ΜΜΕ	0	16.935	23.008	7.343	208	19.978	357	35.688	103.517
Σύνολο	4.669.426	198.068	264.227	149.551	7.280.476	415.628	962.138	777.383	14.716.897

Ανοίγματα επισφαλειών και ανοίγματα σε αθέτηση

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των επισφαλών ανοιγμάτων και ανοιγμάτων σε καθυστέρηση με διάκριση ανά κλάση ανοίγματος πριν και μετά τις προβλέψεις, σε επίπεδο ΚΦ.

Ανοίγματα επισφαλειών και ανοίγματα σε αθέτηση ανά κλάδο της οικονομίας

Επισφαλή ανοίγματα και ανοίγματα σε υπερημερία και οι αντίστοιχες Προβλέψεις ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας	Επισφαλή Ανοίγματα	Ανοίγματα σε υπερημερία	Εκ των Οποίων: Ανοίγματα σε υπερημερία που δεν είναι επισφαλή	Σύνολο Επισφαλών Ανοιγμάτων και Ανοιγμάτων σε υπερημερία Προ των Προβλέψεων	Προβλέψεις	Προβλέψεις εκ των οποίων Ατομικές Ειδικές	Προβλέψεις εκ των οποίων Συλλογικές Ειδικές	Συνολικό Ανοιγμα Μετά τις Προβλέψεις
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
1.Αλιεία, Γεωργία και Δασοκομία	111.425	109.867	11.840	123.266	49.377	27.710	21.667	73.889
2.Άλλα	0	0	0	0	0			0
3.Άλλεςδραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	181.973	150.770	19.972	201.945	77.828	38.432	39.396	124.117
4.Βιομηχανία	147.469	146.246	15.005	162.473	66.935	34.216	32.719	95.538
5.Δημόσια Διοίκηση και άμυνα-υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	65.171	37.992	3.817	68.989	11.568	10.798	770	57.421
6.Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	283.058	231.089	6.939	289.998	139.375	115.333	24.043	150.622
7.Διοικητικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες	12.514	13.949	2.070	14.583	6.735	3.575	3.160	7.848
8.Εκπαίδευση	10.948	10.938	2.339	13.287	6.779	5.114	1.665	6.508
9.Εμπόριο	255.201	252.938	26.353	281.554	123.026	63.324	59.702	158.529
10.Ενέργεια	2.875	3.300	976	3.851	795	111	684	3.056
11.Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	151.762	132.946	8.755	160.516	69.839	40.034	29.804	90.678
12.Ιδιώτες	5.858.958	5.743.702	520.050	6.379.008	2.573.013	732.563	1.840.450	3.805.995
13.Κατασκευαστικός Τομέας	351.684	324.685	15.145	366.829	161.406	105.515	55.891	205.423
14.Μεταφορές και αποθήκευση	24.190	21.376	1.805	25.995	10.372	4.971	5.401	15.623

Επισφαλή ανοίγματα και ανοίγματα σε υπερημερία και οι αντίστοιχες Προβλέψεις ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας (συνέχεια)	Επισφαλή Ανοίγματα	Ανοίγματα σε υπερημερία	Εκ των Οποίων: Ανοίγματα σε υπερημερία που δεν είναι επισφαλή	Σύνολο Επισφαλών Ανοιγμάτων και Ανοιγμάτων σε υπερημερία Προ των Προβλέψεων	Προβλέψεις	Προβλέψεις εκ των οποίων Ατομικές Ειδικές	Προβλέψεις εκ των οποίων Συλλογικές Ειδικές	Συνολικό Ανοίγμα Μετά τις Προβλέψεις
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
15.Ξενοδοχεία και εστιατόρια	140.040	131.537	5.295	145.335	52.058	29.936	22.122	93.278
16.Ορυχεία-Λατομεία	4.895	3.579	194	5.089	2.171	1.415	756	2.918
17.Παροχή νερού, επεξεργασία λημμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	9.925	9.328	1.545	11.470	3.574	2.405	1.169	7.896
18.Πληροφόρηση και επικοινωνία	10.580	10.735	701	11.281	4.764	2.577	2.187	6.517
19.Τέχνες, Ψυχαγωγία και Διασκέδαση	28.486	24.868	1.223	29.709	10.460	6.973	3.487	19.249
20.Υγεία και κοινωνική μέριμνα	13.316	15.586	4.195	17.512	4.921	2.729	2.192	12.591
21.Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	1.756	1.730	292	2.048	313	51	262	1.735
Σύνολο	7.666.228	7.377.161	648.510	8.314.738	3.375.307	1.227.781	2.147.526	4.939.431

Κατανομή επισφαλών ανοιγμάτων και ανοιγμάτων σε καθυστέρηση ανά Γεωγραφική περιοχή

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το ποσό των επισφαλών ανοιγμάτων και ανοιγμάτων σε καθυστέρηση, ανά σημαντική γεωγραφική περιοχή, με βάση τη γεωγραφική θέση του αντισυμβαλλόμενου που κατέχει τα εν λόγω ανοίγματα.

Επισφαλή ανοίγματα και ανοίγματα σε υπερημερία και οι αντίστοιχες Προβλέψεις ανά χώρα προέλευσης αντισυμβαλλόμενου	Κύπρος €'000	Ελλάδα €'000	Ηνωμένο Βασίλειο €'000	Ρωσία €'000	Άλλη €'000	Σύνολο €'000
Επισφαλή Ανοίγματα	7.642.108	4.918	11.475	6	7.722	7.666.228
Ανοίγματα σε υπερημερία	7.354.050	3.569	11.144	6	8.392	7.377.161
<i>Ανοίγματα σε υπερημερία που δεν είναι επισφαλή</i>	<i>646.372</i>	<i>727</i>	<i>399</i>	<i>0</i>	<i>1.012</i>	<i>648.510</i>
Συνολικό Ανοίγμα Προ των Προβλέψεων	8.288.480	5.644	11.874	6	8.734	8.314.738
Προβλέψεις	3.365.071	1.665	5.411	5	3.155	3.375.307
Προβλέψεις εκ των οποίων Ατομικές Ειδικές	1.226.006	280	1.495	0	0	1.227.781
Προβλέψεις εκ των οποίων Συλλογικές Ειδικές	2.139.065	1.385	3.916	5	3.155	2.147.526
Συνολικό Ανοίγμα Μετά τις Προβλέψεις	4.923.409	3.979	6.463	1	5.579	4.939.431

Κίνηση προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η κίνηση προβλέψεων για επισφαλή δάνεια.

Προβλέψεις για απομείωση	Ατομική και Συλλογική ειδική πρόνοια για επισφαλή χρέη €000	IBNR €000	Σύνολο €000
1 Ιανουαρίου 2015	2.634.834	333.661	2.968.495
Τόκοι απομειωμένων δανείων	484.037	-	484.037
Επαναφορά προεξόφλησης	(251.182)	-	(251.182)
Χρέωση για το έτος	602.549	(223.476)	379.073
Διαγραφές	(94.839)	(4)	(94.843)
31 Δεκεμβρίου 2015	3.375.399	110.181	3.485.580

Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2015, ήταν €7.602.456χιλ και αντιστοιχούσαν στο 59,3% επί του συνόλου του χαρτοφυλακίου των δανείων και άλλων χορηγήσεων σε πελάτες.

Ανάλυση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων παρουσιάζεται στη Σημείωση 45 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις στη

σημείωση 45 παρουσιάζονται στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ).

6.5 Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ)

Η ΣΚΤ/ΚΦ στα πλαίσια εφαρμογής του εποπτικού πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας «CRD IV» σύμφωνα με την Τυποποιημένη προσέγγιση χρησιμοποιεί τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moody's.

Οι Moody's περιλαμβάνονται στον κατάλογο των οργανισμών που έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί από την ΚΤΚ ως εγκεκριμένοι οίκοι παροχής πιστοληπτικών αξιολογήσεων. Στον εν λόγω κατάλογο περιλαμβάνονται επίσης οι Fitch Ratings και οι Standard and Poor's Rating Services.

Οι αξιολογήσεις αυτές χρησιμοποιούνται κυρίως για τις κλάσεις ανοιγμάτων «Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες» και «Ιδρύματα»

Διαδικασία μεταφοράς πιστοληπτικών αξιολογήσεων των εκδοτών και εκδόσεων σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Σε περίπτωση που υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση για δεδομένο πρόγραμμα έκδοσης χρεογράφων ή για πιστωτική διευκόλυνση στο οποίο ανήκει το στοιχείο που συνιστά το άνοιγμα, αυτή η πιστοληπτική αξιολόγηση χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης κινδύνου που εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο στοιχείο.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση που μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα στο στοιχείο που συνιστά το άνοιγμα, αλλά υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση για τον εκδότη, τότε χρησιμοποιείται η πιστοληπτική αξιολόγηση του εκδότη.

Αντιστοίχιση των Εξωτερικών διαβαθμίσεων κάθε καθορισμένου ΕΟΠΑ με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας

Η ΣΚΤ/ΚΦ συμμορφώνεται με την πρότυπη αντιστοίχιση σε ότι αφορά τις εξωτερικές διαβαθμίσεις κάθε καθορισμένου ΕΟΠΑ με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας (ΒΠΔ) σύμφωνα με τον πίνακα πιο κάτω:

ΒΠΔ	Αξιολόγηση Fitch	Αξιολόγηση Moody's	Αξιολόγηση S&P
1	AAA έως AA-	Aaa έως Aa3	AAA έως AA-
2	A+ έως A-	A1 έως A3	A+ έως A-
3	BBB+ έως BBB-	Baa1 έως Baa3	BBB+ έως BBB-
4	BB+ έως BB-	Ba1 έως Ba3	BB+ έως BB-
5	B+ έως B-	B1 έως B3	B+ έως B-
6	Πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή χαμηλότερη από CCC+	Πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή χαμηλότερη από Caa1	Πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή χαμηλότερη από CCC+

Αξίες ανοίγματος πριν και μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι αξίες ανοίγματος πριν και μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου ανά βαθμίδα πιστωτικής διαβάθμισης. Σημειώνεται ότι η ΣΚΤ/ΚΦ, χρησιμοποιεί την Αναλυτική Μέθοδο για μείωση του Πιστωτικού Κινδύνου.

Βαθμίδα Πιστωτικής Διαβάθμισης	Αξίες ανοίγματος πριν τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου	Αξίες ανοίγματος μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις (μετά την εφαρμογή των CCF)
	€000	€000
ΒΠΔ 1	82.362	82.362
ΒΠΔ 2	21.949	21.949
ΒΠΔ 3	-	-
ΒΠΔ 4	-	-
ΒΠΔ 5	1.228.537	1.228.537
ΒΠΔ 6	-	-
Χωρίς Διαβάθμιση	12.506.450	11.729.497
Δεν Εφαρμόζεται	877.599	877.599
Σύνολο	14.716.897	13.939.944

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται, χωριστά για κάθε κλάση ανοίγματος, το συνολικό άνοιγμα που καλύπτεται από εγγυήσεις ή πιστωτικά παράγωγα (μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία) και αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις (χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), μετά το συμψηφισμό εντός ή εκτός ισολογισμού.

Κλάσεις ανοιγμάτων	Αξίες ανοίγματος που καλύπτονται από εγγυήσεις ή πιστωτικά παράγωγα €000	Αξίες ανοίγματος που καλύπτονται από αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις €000
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	-	-
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	199.266	3.717
Οντότητες του δημόσιου τομέα	-	51
Ιδρύματα	19.444	-
Εταιρείες	40.309	23.932
Λιανική τραπεζική	103.632	303.437
Απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητη περιουσία	-	-
Στοιχεία σε καθυστέρηση	101.120	32.869
Στοιχεία που ανήκουν σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου	657	5.255
Σύνολο	464.428	369.261

7 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημιάς που απορρέει από τυχόν αιφνίδιες μεταβολές των επιτοκίων, των τιμών ξένου συναλλάγματος, των τιμών των μετοχών και άλλων αξιών. Η διαχείριση του κινδύνου αυτού γίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού της Τράπεζας (ALCO) ώστε να βρίσκεται μέσα σε αποδεκτά όρια.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κινδύνου από αλλαγές στα επιτόκια και στις τιμές ξένου συναλλάγματος η Επιτροπή ALCO έχει καθορίσει συγκεκριμένες στρατηγικές και έχει θέσει όρια ανάληψης κινδύνων, για κάθε κίνδυνο. Η επάρκεια του πλαισίου και το ύψος των ορίων επανεξετάζεται ετησίως. Η τήρηση του πλαισίου ορίων παρακολουθείται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας της ΜΔΚ.

7.1 Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος αφορά στην ενδεχόμενη μείωση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ή των καθαρών εσόδων από τόκους, που απορρέει από δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς κυρίως λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Πλαίσιο Διαχείρισης Επιτοκιακού Κινδύνου

Η ανάληψη επιτοκιακού κινδύνου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των τραπεζικών εργασιών και σημαντική πηγή κερδοφορίας και αύξησης της αξίας του οργανισμού. Ωστόσο, υψηλά επίπεδα επιτοκιακού κινδύνου ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς την οικονομική του θέση.

Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν τα καθαρά έσοδα από τόκους καθώς και την αξία των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Συνεπώς, μια αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης του κινδύνου επιτοκίων, η οποία εκτιμά, παρακολουθεί και συντελεί στη διατήρηση του εντός αποδεκτών ορίων είναι επιτακτική.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας έχει την ευθύνη του καθορισμού κατάλληλων μεθόδων και διαδικασιών για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά του επιτοκιακού κινδύνου.

Ο επιτοκιακός κίνδυνος υπολογίζεται σε ατομική βάση για την ΣΚΤ/ΚΦ και σε συγκεντρωτική βάση για τον ΣΠΤ. Βάσει των σχετικών οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου η αλλαγή στην οικονομική αξία του οργανισμού από δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια της τάξης του 2% δεν θα πρέπει να ξεπερνά το 20% της κεφαλαιακής του βάσης.

Στα πλαίσια της διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου, η ΣΚΤ/ΚΦ, παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις και τις επιδράσεις που ενδέχεται να έχουν στα επιτόκια της αγοράς, υπολογίζει τον επιτοκιακό κίνδυνο κάτω από διάφορα σενάρια και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για μείωση/ αντιστάθμιση του.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων με τα αποτελέσματα των υπολογισμών του επιτοκιακού κινδύνου καθώς και τα μέτρα/εισηγήσεις για μείωση/αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

7.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αφορά στο ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από αιφνίδιες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος όταν υπάρχει καθαρή ανοικτή συναλλαγματική θέση (περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων) σε ένα ή περισσότερα ξένα νομίσματα.

Πλαίσιο Διαχείρισης Συναλλαγματικού Κινδύνου

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα αφού οι ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις είναι περιορισμένες και προκύπτουν κυρίως από τη διατήρηση αποθεμάτων μετρητών σε ξένο συνάλλαγμα. Οι συνολικές καταθέσεις πελατών σε ξένα νομίσματα ανέρχονται στα περίπου €35.728χιλ, οι οποίες κατατίθενται στη συνέχεια από τη ΣΚΤ/ΚΦ σε άλλες τράπεζες. Η ΣΚΤ/ΚΦ δεν παραχωρεί δάνεια ούτε πραγματοποιεί επενδύσεις σε ξένα νομίσματα.

Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου γίνεται τόσο σε ατομικό επίπεδο (επίπεδο ΣΠΠ) όσο και σε συγκεντρωτικό επίπεδο (ΣΠΤ).

Σε ατομικό επίπεδο, τα ΣΠΠ παρακολουθούν τα όρια για τις ανοικτές συναλλαγματικές τους θέσεις, με βάση τις σχετικές οδηγίες της ΣΚΤ/ΚΦ.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας της ΜΔΚ, παρακολουθεί τα όρια για τις ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις, τόσο σε ατομική βάση της ΣΚΤ/ΚΦ όσο και σε συγκεντρωτική βάση (ΣΠΤ), με βάση τη σχετική εγκύκλιο της ΚΤΚ.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για το κίνδυνο αυτό, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

7.3 Κίνδυνος τιμής αξιών επενδύσεων

Ο κίνδυνος τιμών αφορά στο ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τρέχουσες τιμές των επενδύσεων σε μετοχές και των χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση που κατέχει η ΣΚΤ/ΚΦ και τα ΣΠΠ.

Από τις 30 Σεπτεμβρίου 2015, η ΣΚΤ/ΚΦ έχει ταξινομήσει το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων στην κατηγορία «Διαθέσιμα προς πώληση» (Available for Sale) από «Διακράτηση μέχρι τη

Λήξη» (Held to Maturity). Συνεπώς ο κίνδυνος τιμών επηρεάζει πλέον την οικονομική θέση της Τράπεζας.

Η ΣΚΤ/ΚΦ έχει καθορίσει μέσα στην επενδυτική της πολιτική κριτήρια αποδεκτών επενδύσεων και όρια συγκέντρωσης για το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Επιπρόσθετα έχει καθορίσει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης (early warning indicators), με στόχο τον περιορισμό της επίδρασης δυσμενών μεταβολών των τιμών των επενδύσεων στην οικονομική της θέση.

Αναφέρεται ότι η ΣΚΤ/ΚΦ δε διατηρεί Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών (Trading Book) και όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking Book). Επιπρόσθετα δεν κατέχει σημαντικές επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους.

8 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά στο ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από ενδεχόμενη αδυναμία της ΣΚΤ/ΚΦ να ανταποκριθεί άμεσα στις τρέχουσες ταμειακές υποχρεώσεις της χωρίς να υποστεί επιπρόσθετο οικονομικό κόστος.

Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αφορά στην ικανότητα της ΣΚΤ/ΚΦ να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων.

Η ΣΚΤ/ΚΦ, ως τραπεζίτης των ΣΠΙ και έχοντας το ρόλο του δανειστή έκτακτης ανάγκης, έχει ως πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση «υψηλής ρευστοποίησης» περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού, τα οποία να μπορούν να προσφέρουν άμεση ρευστότητα, σε περίπτωση που προκύψει έκτακτη ανάγκη.

Η Επιτροπή ALCO έχει την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής διαχείρισης της ρευστότητας που καθόρισε η Επιτροπεία μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ισοσκέλιση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες η ΣΚΤ/ΚΦ να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ταμειακές της υποχρεώσεις.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας γίνεται τόσο σε ατομικό επίπεδο (επίπεδο ΣΠΙ και ΣΚΤ/ΚΦ) όσο και σε συγκεντρωτικό επίπεδο (ΣΠΤ). Σε ατομικό επίπεδο, τα ΣΠΙ παρακολουθούν σε ημερήσια βάση τη ρευστότητα τους, με βάση τα όρια και τις οδηγίες της ΣΚΤ/ΚΦ. Σε συγκεντρωτικό επίπεδο, η ρευστότητα παρακολουθείται από διάφορες Υπηρεσίες της ΣΚΤ/ΚΦ (π.χ. ΜΔΚ, Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων, Γενικό Λογιστήριο, κ.ά.) ανάλογα με τον τομέα ευθύνης και το αντικείμενο αξιολόγησης της κάθε υπηρεσίας, και οι οποίες ενημερώνουν ανάλογα τη Διεύθυνση της ΣΚΤ/ΚΦ ή τις αρμόδιες επιτροπές της (π.χ. ALCO, ΕΔΚ).

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας της ΜΔΚ έχει την ευθύνη του καθορισμού κατάλληλων μεθόδων και διαδικασιών για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά του κινδύνου ρευστότητας.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας η ΣΚΤ/ΚΦ παρακολουθεί και αξιολογεί τον κίνδυνο ρευστότητας που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες της, μέσω της καθημερινής παρακολούθησης διαφόρων δεικτών ρευστότητας (δείκτης ρευστών διαθεσίμων, δείκτες ασυμφωνίας ληκτότητας) και της διενέργειας σεναρίων ακραίων καταστάσεων (όπως μείωσης καταθέσεων, χρήσης εγκεκριμένων ορίων κλπ.) σε τριμηνιαία βάση, όπως προβλέπεται από τις σχετικές οδηγίες/εγκυκλίους της ΚΤΚ. Επιπρόσθετα, εφαρμόζονται μεθοδολογίες εκτίμησης των αναγκών ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα τριών μηνών κάτω από υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας στα πλαίσια της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της επάρκειας ρευστότητας. Επιπλέον η ΣΚΤ/ΚΦ έχει καταρτίσει Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση ενδεχόμενης κρίσης, η οποία μπορεί να οφείλεται σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με τις δραστηριότητες της ΣΚΤ/ΚΦ, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Συνθήκες ενεργοποίησης και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας, λειτουργούν ως δείκτες για την ενεργοποίηση του Σχεδίου Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας.

Ως κατώτατα όρια των δεικτών ρευστότητας έχουν τεθεί τα εποπτικά όρια που έχουν τεθεί από την ΚΤΚ. Συγκεκριμένα για τον δείκτη ρευστών διαθεσίμων (ρευστά διαθέσιμα επί των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων) ελάχιστο όριο είναι το 20%, ενώ για τους δείκτες ασυμφωνίας ληκτότητας απαιτήσεων-υποχρεώσεων 0-7 ημερών και 0-30 ημερών το -10% και -25% αντίστοιχα.

Επιπρόσθετα από τις 31/3/2014 η ΣΚΤ/ΚΦ υπολογίζει του δείκτες Liquidity Coverage Ratio και Net Stable Funding Ratio σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση αντίστοιχα, όπως ορίζει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 575/2013 στα πλαίσια εφαρμογής της Βασιλείας III σε ευρωπαϊκό επίπεδο και της εναρμόνισης του ευρωπαϊκού εποπτικού πλαισίου (Single Rulebook).

Επιπλέον η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται και στα πιο κάτω:

- την ημερήσια εξέλιξη των καταθέσεων
- το κόστος και τη συγκέντρωση χρηματοδότησης και
- την ανάλυση διαθέσιμων στοιχείων ενεργητικού για άντληση ρευστότητας

Παράλληλα, παρακολουθούνται οι οικονομικές εξελίξεις και τυχόν αλλαγές στο εποπτικό πλαίσιο και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση της ρευστότητας σε επιθυμητά επίπεδα.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για τον κίνδυνο ρευστότητας, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση. Μέσω των αναφορών αυτών γνωστοποιούνται τα επίπεδα των δεικτών

και οι τάσεις στα πιο πάνω μεγέθη καθώς και τα σχόλια και οι εκτιμήσεις της ΜΔΚ σχετικά με τη ρευστότητα στις αρμόδιες Διαχειριστικές Μονάδες.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας εξακολούθησε να αποτελεί προτεραιότητα για την ΣΚΤ/ΚΦ κατά το 2015 παρά τη βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της Πανευρωπαϊκής Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (EU Wide Stress Test) από την ΕΚΤ τον Οκτώβριο του 2014. Για το συγκεκριμένο σκοπό αναβαθμίστηκαν περαιτέρω οι λειτουργίες που αφορούν στη στενή παρακολούθηση της εξέλιξης της θέσης ρευστότητας, στη συνεχή ενημέρωση της Διοίκησης και στη διαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων για τη διατήρηση του επιπέδου ρευστότητας στα επιθυμητά επίπεδα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι καθ' όλη τη διάρκεια του 2015 η ΣΚΤ/ΚΦ δεν άντλησε οποιαδήποτε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και δεν έκανε χρήση ELA (Emergency Liquidity Assistance) ενώ παρά τις υφιστάμενες συνθήκες κρίσης και την άρση των περιοριστικών μέτρων στη μεταφορά κεφαλαίων η θέση ρευστότητας της ΣΚΤ/ΚΦ σημείωσε βελτίωση και σταθεροποιητική τάση.

Με την έξοδο της Κυπριακής Δημοκρατίας από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής την 1^η Απριλίου 2016, τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που εκδίδει ή εγγυάται πλήρως η Κυπριακή Δημοκρατία παύουν να υπόκεινται στην εφαρμογή των προσωρινών κριτηρίων που έθεσε η ΕΚΤ για αποδοχή των εν λόγω χρεογράφων ως εξασφάλιση για τις πράξεις του Ευρωσυστήματος. Από την ημερομηνία αυτή στα εν λόγω χρεόγραφα θα εφαρμόζονται και πάλι τα ελάχιστα όρια πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ως εκ τούτου τα ποσά που κατέχει η Τράπεζα δεν συμπεριλαμβάνονται από την πιο πάνω ημερομηνία στα ρευστά της διαθέσιμα. Σημειώνεται ότι οι εσωτερικοί και εποπτικοί δείκτες ρευστότητας εξακολουθούν να βρίσκονται εντός των αποδεκτών ορίων παρά το πιο πάνω.

9 Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος αναφέρεται στην ενδεχόμενη οικονομική ζημιά που προκύπτει από:

- **Ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες** όπως είναι η απουσία επαρκών διαδικασιών ή η λανθασμένη εφαρμογή τους κ.α.
- **Ανθρώπινο παράγοντα** όπως είναι λάθη, παραλείψεις, εσωτερική απάτη, προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις κ.α.
- **Ανεπαρκείς ή αποτυχημένα συστήματα** όπως είναι η χρήση συστημάτων που δεν είναι συμβατά με τις εργασίες του πιστωτικού ιδρύματος ή προβλήματα με τις τηλεπικοινωνίες κ.ά.
- **Εξωτερικά γεγονότα** όπως είναι οι φυσικές καταστροφές, διαρρήξεις, κλοπές κ.ά.

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος περιλαμβάνει και το **Νομικό Κίνδυνο** καθώς και τον **Κίνδυνο Συμμόρφωσης**.

Στον Λειτουργικό Κίνδυνο δεν περιλαμβάνεται ο Στρατηγικός Κίνδυνος και ο Κίνδυνος Φήμης.

Σχετικά με τον Κίνδυνο Φήμης, παρόλο που αυτός δεν θεωρείται ως υποκατηγορία του Λειτουργικού Κινδύνου, εντούτοις, αξιολογείται ως πιθανή συνέπεια συμβάντων Λειτουργικού Κινδύνου.

Η Διοίκηση της ΣΚΤ/ΚΦ στοχεύει στη συνεχή βελτίωση της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου με την εφαρμογή και τη διαρκή εξέλιξη ενός ολοκληρωμένου, ενιαίου και επαρκούς πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, που είναι εναρμονισμένο με τις βέλτιστες πρακτικές και τις εποπτικές απαιτήσεις.

Το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου καλύπτει την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση, μείωση και παρακολούθηση του λειτουργικού κινδύνου σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις υποστηρικτικές λειτουργίες και αποσκοπεί στην προληπτική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου της ΜΔΚ είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και τήρηση του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, το οποίο επανεξετάζεται περιοδικά και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το συνολικό επίπεδο έκθεσης και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της ΣΚΤ/ΚΦ.

Πλαίσιο διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου περιλαμβάνει όλες τις πολιτικές, μεθοδολογίες και διαδικασίες που ακολουθούνται/εφαρμόζονται για τη διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου (αναγνώριση, αξιολόγηση, περιορισμός / έλεγχος, παρακολούθηση και αναφορά) και αποσκοπεί:

- Στην διαμόρφωση κατάλληλης εταιρικής κουλτούρας για τον Λειτουργικό Κίνδυνο,
- Στον καθορισμό της διάθεσης ανάληψης λειτουργικού κινδύνου,
- Να καθορίσει ένα σαφές και επαρκές πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούν όλες οι επιχειρησιακές μονάδες της ΣΚΤ και των ΣΠΙ στα πλαίσια της εναρμόνισης με τους κανόνες της Βασιλείας III,
- Να διασαφηνίσει την κατανομή των ρόλων και των σχετικών αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων επιχειρησιακών μονάδων της ΣΚΤ και των ΣΠΙ κατά την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης του Λειτουργικού Κινδύνου καθώς επίσης τις σχετικές ευθύνες κατά την υλοποίηση των σχεδίων δράσης που καταρτίζονται,
- Στη δημιουργία ενός συστήματος αναφορών και την υποβολή τους στις αρμόδιες επιτροπές για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων,
- Να καθορίσει τις πολιτικές και τις διαδικασίες για:

- τη συλλογή γεγονότων Λειτουργικού Κινδύνου
- την Αξιολόγηση των Λειτουργικών Κινδύνων και του Περιβάλλοντος Ελέγχου (RCSA) Λειτουργικού Κινδύνου
- τους Βασικούς Δείκτες Κινδύνου
- τον καθορισμό Σχέδιων Δράσης
- Να προσδιορίσει τις μεθοδολογίες υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον Λειτουργικό Κίνδυνο,
- Να προσδιορίσει τις τεχνικές μείωσης λειτουργικού κινδύνου.

Διακυβέρνηση του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Η διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου έχει ως σημείο αναφοράς την κατανόηση, από μέρους όλων των εμπλεκόμενων μερών σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα της ΣΚΤ και των ΣΠΠ, της φύσης των κινδύνων και της ανάγκης αποτελεσματικής αντιμετώπισης τους.

Η διακυβέρνηση για την διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου αποτελεί θεμελιώδη πτυχή της εταιρικής κουλτούρας και της εσωτερικής διακυβέρνησης της ΣΚΤ/ΚΦ. Καθορίζει με σαφήνεια την δομή και την κατανομή των σχετικών αρμοδιοτήτων και ευθυνών για την διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου σε ολόκληρο των ΣΠΠ. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται ο καθορισμός ξεκάθαρων και αποτελεσματικών γραμμών επικοινωνίας και άμυνας (lines of defense).

Στην ΣΚΤ ισχύει το μοντέλο των «Τριών Γραμμών Άμυνας» (three lines of defense) στη διαχείριση κινδύνων, βάσει του οποίου έχει καταρτιστεί η δομή διακυβέρνησης για την διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου.

Η **πρώτη γραμμή άμυνας** περιλαμβάνει τους Διευθυντές των επιχειρησιακών μονάδων, τους Ανταποκριτές Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου (OR Liaisons) σε κάθε επιχειρησιακή μονάδα της ΣΚΤ και των ΣΠΠ καθώς και όλο το προσωπικό της κάθε επιχειρησιακής μονάδας. Οι Διευθυντές έχουν πρωτίστως την ευθύνη για την διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων εντός της επιχειρησιακής μονάδας τους σε καθημερινή βάση.

Η **δεύτερη γραμμή άμυνας** περιλαμβάνει τη ΜΔΚ της ΣΚΤ καθώς και τις ΜΚΣ και ΜΑΣΠ.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου της ΜΔΚ της ΣΚΤ/ΚΦ έχει την συνολική ευθύνη της διαμόρφωσης του ενιαίου Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου για τον ΣΠΠ καθώς και της ανάπτυξης των κατάλληλων εργαλείων και μεθοδολογιών για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του. Επίσης, παρέχει καθοδήγηση/συντονισμό στις επιχειρησιακές μονάδες, επιβλέπει, υποστηρίζει και παρακολουθεί τη συνεπή υλοποίηση των πολιτικών και διαδικασιών καθώς εξάγει και αναφέρει στην ΕΔΚ της ΣΚΤ και στην ΕΚΤ/ΚΤΚ αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ του Λειτουργικού Κινδύνου του Συγκροτήματος.

Η **τρίτη γραμμή άμυνας** περιλαμβάνει την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της ΣΚΤ και των ΣΠΙ καθώς και τους εξωτερικούς ελεγκτές.

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου εξετάζει/ελέγχει σε περιοδική βάση την εφαρμογή των πολιτικών και των διαδικασιών που διαμορφώνουν το Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, παρέχοντας ανεξάρτητη επιβεβαίωση ως προς την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητά τους.

Διαδικασίες Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Η ΣΚΤ/ΚΦ, μέσα από τη θέσπιση κατάλληλων πολιτικών, διαδικασιών, μεθοδολογιών και εργαλείων επιδιώκει τη συστηματική αναγνώριση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των λειτουργικών κινδύνων που προκύπτουν από όλες τις επιχειρησιακές λειτουργίες της καθώς και από την εισαγωγή νέων υπηρεσιών ή προϊόντων, την εισαγωγή νέων διαδικασιών, την εφαρμογή νέων συστημάτων, σημαντικές συμφωνίες με τρίτους και οποιεσδήποτε άλλες νέες δραστηριότητες ενέχουν λειτουργικό κίνδυνο.

Συλλογή Ζημιογόνων Γεγονότων (*Incident Management*)

Η συλλογή ζημιογόνων γεγονότων πραγματοποιείται καθολικά στην ΣΚΤ και τα ΣΠΙ, καλύπτοντας όλες τις διαδικασίες, δραστηριότητες και λειτουργίες τους και αφορά όλα τα περιστατικά που πραγματοποιήθηκαν, εμπίπτουν στις καθορισμένες, με βάση την Επιτροπή της Βασιλείας κατηγορίες του λειτουργικού κινδύνου και έχουν ποσοτικές ή/και ποιοτικές επιπτώσεις.

Η συλλογή ζημιογόνων γεγονότων πραγματοποιείται μέσω συγκεκριμένου μηχανογραφικού συστήματος το οποίο αποτελεί εξειδικευμένη μηχανογραφική λύση για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και στο οποίο έχουν πρόσβαση όλες οι επιχειρησιακές, υποστηρικτικές και μονάδες ελέγχου της ΣΚΤ και των ΣΠΙ.

Οι ζημιές λειτουργικού κινδύνου διακρίνονται σε ζημιές οι οποίες καταλήγουν σε οικονομική ζημιά (πραγματικές ή πιθανές ζημιές), άνω του ορίου των €100, και κατ' επέκταση έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις και σε ζημιές με μόνο ποιοτικές επιπτώσεις (επίπτωση στη φήμη, επίπτωση στην εξυπηρέτηση πελατών, κοινωνική, νομική, κανονιστική επίπτωση) οι οποίες καταχωρούνται στη βάση δεδομένων για σκοπούς διαχείρισης και αντιμετώπισης τους.

Γεγονότα με μεγάλες οικονομικές επιπτώσεις αντιμετωπίζονται, άμεσα, με τη λήψη βραχυπρόθεσμων διορθωτικών μέτρων και παράλληλα καταρτίζονται σχέδια δράσης για την μεσοπρόθεσμη/μακροπρόθεσμη επίλυση τους. Επίσης, για γεγονότα με μεγάλη συχνότητα καθορίζονται Βασικοί Δείκτες Κινδύνου (KRIs) για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της τάσης τους.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου αναλύει τα δεδομένα που καταχωρούνται στη βάση καθώς και εξάγει και αναφέρει τα σχετικά συμπεράσματα σε τριμηνιαία βάση στην Διοίκηση και την ΕΔΚ της ΣΚΤ/ΚΦ.

Αξιολόγηση Λειτουργικού Κινδύνου και Περιβάλλοντος Ελέγχου (RCSA)

Η διαδικασία RCSA, διενεργείται ετησίως σε επίπεδο Διευθύνσεων/Υπηρεσιών ή σε επίπεδο διαδικασιών με βάση προκαθορισμένο πρόγραμμα /πλάνο στις Διευθύνσεις/Υπηρεσίες ή στις διαδικασίες οι οποίες αναγνωρίστηκαν ως υψηλού κινδύνου με βάση τα αποτελέσματα της διαδικασίας συλλογής ζημιογόνων γεγονότων καθώς και με βάση την κρισιμότητα τους σε όρους επίπτωσης στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων, στην εξυπηρέτηση των πελατών και στη φήμη του ΣΠΤ.

Μέσω της διαδικασίας RCSA αναγνωρίζονται και αξιολογούνται οι λειτουργικοί κίνδυνοι που ενέχονται στις διαδικασίες καθώς και η αποτελεσματικότητα και ο βαθμός εφαρμογής των μηχανισμών ελέγχου που εφαρμόζονται με σκοπό τη λήψη διορθωτικών μέτρων όπου κρίνεται σκόπιμο.

Καθορισμός Βασικών Δεικτών Κινδύνου (KRIs)

Ο καθορισμός των Βασικών Δεικτών Λειτουργικού Κινδύνου και Σχεδίων Δράσης αποτελεί βασική πτυχή του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου και επιδιώκει την παρακολούθηση και αντιμετώπιση σημαντικών γεγονότων λειτουργικού κινδύνου, την έγκαιρη προειδοποίηση (early warning) έναντι της πραγματοποίησης λειτουργικών ζημιών καθώς και την παρακολούθηση της εξέλιξης και της τάσης μεταβολής των αιτιών που προκαλούν τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου. Τα αποτελέσματα από την παρακολούθηση των Δεικτών αναφέρονται σε τριμηνιαία βάση στην Διοίκηση και την ΕΔΚ της ΣΚΤ/ΚΦ.

Δημιουργία κουλτούρας και συνεχής εκπαίδευση

Η δημιουργία κουλτούρας προσανατολισμένης στα θέματα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους στόχους της ΣΚΤ/ΚΦ. Προς την κατεύθυνση αυτή, μέσω ενός προγράμματος συνεχούς εκπαίδευσης, η ΣΚΤ/ΚΦ, στοχεύει στην διαρκή ενημέρωση και επιμόρφωση όλων των εμπλεκομένων με απώτερο στόχο τη δημιουργία κοινής αντίληψης, καλύτερης κατανόησης και αποτελεσματικότερης εφαρμογής, από μέρους τους, των πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου καθώς και στην ανάπτυξη της ικανότητας τους να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν και να διαχειρίζονται τους λειτουργικούς κινδύνους που ενέχονται κατά την άσκηση των καθημερινών τους καθηκόντων.

Νομικός Κίνδυνος

Ο νομικός κίνδυνος περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται, στον κίνδυνο επιβολής ποινικών διώξεων σαν αποτέλεσμα διαφορών με πελάτες ή λοιπούς αντισυμβαλλόμενους.

Μέσω της τήρησης μητρώου (law suits registry) στο οποίο καταχωρούνται όλες οι νομικές αγωγές (κλειστές και ανοιχτές υποθέσεις) εναντίον της ΣΚΤ και των ΣΠΙ επιτυγχάνεται η μέτρηση του νομικού κινδύνου στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο ΣΠΤ καθώς και η παρακολούθηση του μεμονωμένα σε επίπεδο ΣΠΙ και συγκεντρωτικά σε επίπεδο ΣΠΤ.

Επίσης, εκτιμάται η πιθανή μελλοντική επίπτωση του νομικού κινδύνου στο προφίλ του λειτουργικού κινδύνου.

Κίνδυνος Συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης ορίζεται ως ο κίνδυνος επιβολής κυρώσεων σαν αποτέλεσμα της μη συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.

Παράπονα Πελατών

Στη ΣΚΤ έχει συσταθεί ξεχωριστή Υπηρεσία Διαχείρισης Παραπόνων η οποία αναφέρεται στη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΣΚΤ και η οποία κατηγοριοποιεί και διαχειρίζεται τα παράπονα τα οποία λαμβάνει από τους πελάτες κατά τρόπο άμεσο και αποτελεσματικό. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου παρακολουθεί τον αριθμό των παραπόνων των πελατών σε τριμηνιαία βάση.

Παράνομη νομιμοποίηση εσόδων (Money Laundering)

Η ΣΚΤ/ΚΦ και τα ΣΠΙ διαθέτουν ειδικές διαδικασίες και συστήματα (στα ταμεία και κεντρικά) καθώς και πρόσβαση σε εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων, οι οποίες παρέχουν στοιχεία σχετικά με πελάτες υψηλού προφίλ κινδύνου (πτωχεύσαντες, οικονομικό έγκλημα), ώστε να ελέγχουν νέους πελάτες που επιθυμούν να ανοίξουν λογαριασμό καθώς και να παρακολουθούν την κίνηση του λογαριασμού υφιστάμενων πελατών με σκοπό την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες ενέργειες.

Ασφάλεια Συστημάτων και Πληροφοριών

Ο ΣΠΤ διαθέτει κοινή πολιτική Ασφάλειας Συστημάτων και Πληροφοριών μέσω της οποίας καθορίζονται οι μηχανισμοί και μετριάζονται οι κίνδυνοι που απορρέουν από την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και των δικτύων. Επίσης, μέσω της υιοθέτησης των κατάλληλων τεχνολογιών επιτυγχάνεται η ακεραιότητα, η διαθεσιμότητα και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων και πληροφοριών.

Ασφαλιστικές Καλύψεις

Η ΣΚΤ και τα ΣΠΙ διατηρούν ασφαλιστικές καλύψεις με σκοπό τη μεταφορά του κινδύνου ο οποίος προκύπτει από θέματα:

- Ευθύνης Εργοδότη
- Ευθύνης Διοικητικών Αξιωματούχων και Συμβούλων
- Αστικής Ευθύνη
- Φυσικών Καταστροφών
- Μεταφοράς Χρημάτων

Μέθοδος εκτίμησης των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων για τον λειτουργικό κίνδυνο

Στα πλαίσια του Πυλώνα I οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο προσδιορίζονται με την μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

10 Ανοίγματα σε μετοχές που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε μετοχές επιμετρούνται στην εκτιμημένη δίκαιη αξία τους. Η εκτιμημένη δίκαιη αξία υπολογίζεται για τις επενδύσεις σε εισηγμένους τίτλους με βάση την τιμή προσφοράς στο κλείσιμο του χρηματιστηρίου. Για τους μη εισηγμένους τίτλους υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναγνωρισμένα μοντέλα και δείκτες αποτίμησης που συνάδουν με τις ειδικές συνθήκες του εκδότη.

Επενδύσεις σε μη εισηγμένους τίτλους μετοχών για τους οποίους η αποτίμηση σε δίκαιη αξία δεν μπορεί να γίνει αξιόπιστα επιμετρούνται σε τιμή κτήσης μείον απομείωση. Για περισσότερες πληροφορίες για την επιμέτρηση σε δίκαιη αξία βλέπε Σημείωση 5.24.5 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η αξία στον ισολογισμό των μετοχών του ΚΦ που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών στις 31 Δεκεμβρίου 2015 αναλύεται πιο κάτω:

	Δίκαιη αξία €000	Τιμή κτήσης €000
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο	15.373	33.991
Μη εισηγμένες	121.957	125.138
Σύνολο	137.330	159.129

Το κέρδος του ΣΠΤ από την επανεκτίμηση στη δίκαιη αξία των επενδύσεων σε μετοχές κατά τη διάρκεια του 2015 ήταν €8.417χιλ.

11 Ανοίγματα κινδύνου επιτοκίων σε θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Ο επιτοκιακός κίνδυνος του ΣΠΤ απορρέει κυρίως από προϊόντα σταθερού επιτοκίου, ιδιαίτερα όταν το επιτόκιο παραμένει σταθερό για μεγάλη χρονική περίοδο, όπως στην περίπτωση ομολόγων σταθερού επιτοκίου.

Η ΣΚΤ/ΚΦ παρακολουθεί και διαχειρίζεται τον επιτοκιακό κίνδυνο μέσω της Ανάλυσης Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis), η οποία αποτελεί αποτύπωση της επιτοκιακής συμπεριφοράς του συνόλου των έντοκων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού,

τα οποία κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου) ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Με βάση την πιο πάνω ανάλυση η ΣΚΤ/ΚΦ διενεργεί τις πιο κάτω μετρήσεις ευαισθησίας (sensitivity analysis) των στοιχείων ισολογισμού σε δυνητικές μεταβολές των επιτοκίων:

- την αλλαγή στα καθαρά έσοδα από τόκους για τους επόμενους 12 μήνες (Net Interest Income Sensitivity), για τον βραχυπρόθεσμο επιτοκιακό κίνδυνο,
- την αλλαγή στην καθαρή παρούσα αξία (Net Present Value Sensitivity), για τον μακροπρόθεσμο επιτοκιακό κίνδυνο.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση των επιτοκίων κατά 200 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2015, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα πιο κάτω.

	Ίδια κεφάλαια €'000	Αποτελέσματα €'000
Επίδραση	(13.393)	113.863

Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 200 βασικές μονάδες θα προκύψει περίπου η ίδια, αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, βλέπε την Σημείωση 43 των Ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου.

12 Πολιτική και πρακτικές απολαβών

Σύμφωνα με σχετικές Οδηγίες και Νομοθεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυνητικά επιζήμιες συνέπειες των ελλιπώς καθορισμένων πολιτικών αποδοχών στην ορθή διαχείριση των κινδύνων και στον έλεγχο της συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνων από φυσικά πρόσωπα, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να καθιερώσουν και να εφαρμόσουν για τις κατηγορίες υπαλλήλων οι επαγγελματικές δραστηριότητες των οποίων έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου τους, πολιτικές και πρακτικές αποδοχών οι οποίες συνάδουν με την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων. Αυτές οι κατηγορίες προσωπικού θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον ανώτερα διοικητικά στελέχη, πρόσωπα που αναλαμβάνουν κινδύνους, πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα ελέγχου και κάθε εργαζόμενο οι συνολικές αποδοχές του οποίου, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων προαιρετικών συνταξιοδοτικών παροχών, τον εντάσσουν στο ίδιο επίπεδο αμοιβών με τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν κινδύνους.

Σε αυτό το μέρος, παρατίθεται η Πολιτική Αποδοχών (η «Πολιτική») της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων με αυτήν ΣΠΙ, η οποία αποτελεί τις κατευθυντήριες γραμμές στα θέματα αμοιβών των μελών της Επιτροπείας, της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης και όλου του προσωπικού της ΣΚΤ και των ΣΠΙ.

Η Πολιτική αυτή λαμβάνει υπόψη τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της.

Η Πολιτική ετοιμάζεται από την Επιτροπή Αποδοχών και εγκρίνεται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ.

Η Πολιτική τυγχάνει τουλάχιστο ετήσιας αναθεώρησης από την Επιτροπή Αποδοχών με την εμπλοκή των μονάδων ελέγχου και της Υπηρεσίας Ανθρώπινου Δυναμικού της ΣΚΤ/ΚΦ.

12.1 Κατηγορίες Αμοιβών και Ωφελημάτων

Οι αμοιβές του προσωπικού αντικατοπτρίζουν το επίπεδο και την ευθύνη του καθενός.

Τα είδη αμοιβών/ ωφελημάτων είναι:

- Σταθερές απολαβές (κλίμακες – συλλογικές συμβάσεις)
- Εισφορές στο ταμείο προνοίας
- Εισφορές στο ταμείο υγείας
- Άλλα ωφελήματα

Οι **σταθερές απολαβές** καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις της συντεχνίας των τραπεζικών υπαλλήλων με τον εργοδοτικό σύνδεσμο τραπεζών σύμφωνα με την βαθμίδα που βρίσκεται ο κάθε υπάλληλος της ΣΚΤ/ΚΦ.

Οι **εισφορές και τα ωφελήματα του ταμείου προνοίας** διέπονται από το καταστατικό του ταμείου.

Στα **άλλα ωφελήματα** περιλαμβάνονται τα δάνεια με ειδικούς όρους (στεγαστικά, αυτοκινήτου, γάμου, παρατράβηγμα) σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις.

Αμοιβές προσωπικού της ΣΚΤ/ΚΦ

Γενικά οι αμοιβές όλου του προσωπικού καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις και δεν δίδουν κίνητρα για την ανάληψη αυξημένων επιχειρηματικών κινδύνων για την ΣΚΤ και τα συνδεδεμένα με αυτή ΣΠΙ τόσο από το προσωπικό όσο και από την Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση.

Εξαιρέσεις του γενικού κανόνα για τις αμοιβές αποτελούν:

- αμοιβές του Γενικού Διευθυντή της ΣΚΤ/ΚΦ ή/και άλλων ανώτατων διευθυντικών στελεχών οι οποίες καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπείας της Τράπεζας με την συγκατάθεση του Υπουργού Οικονομικών και εξαιρούνται των συλλογικών συμβάσεων,
- αμοιβές των στελεχών της ΑΕΔ των ΣΠΠ που καθορίζονται από την Επιτροπεία έκαστου ΣΠΠ καθώς και από τους ισχύοντες κανονισμούς και διατάγματα.

Λειτουργίες Ελέγχου

Οι λειτουργίες ελέγχου (Εσωτερικός έλεγχος, η Διαχείριση Κινδύνων και η Κανονιστική Συμμόρφωση) αμείβονται σε σχέση με τις ευθύνες και στόχους τους και όχι σε σχέση με την απόδοση των επιχειρησιακών μονάδων που ελέγχουν.

Απολαβές μελών της Επιτροπείας ΣΚΤ/ΚΦ

Μη Εκτελεστικά μέλη Επιτροπείας ΣΚΤ/ΚΦ

Τα μη Εκτελεστικά μέλη της Επιτροπείας της ΣΚΤ/ΚΦ προτείνονται από το Υπουργείο Οικονομικών και εγκρίνονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών. Ο διορισμός των μελών της Επιτροπείας επικυρώνεται από την Ειδική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Τα μη Εκτελεστικά μέλη της Επιτροπείας λαμβάνουν αμοιβή το ύψος της οποίας καθορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών.

Εκτελεστικά μέλη Επιτροπείας ΣΚΤ/ΚΦ

Το ύψος των απολαβών του Γενικού Διευθυντή καθορίζεται από την Επιτροπεία. Οι απολαβές του έτερου Εκτελεστικού μέλους της Επιτροπείας, καθορίζονται στη βάση των συλλογικών συμβάσεων.

Οι απολαβές των μελών της Επιτροπείας και άλλων σημαντικών μελών της διεύθυνσης ανήλθαν στις €1.248χιλ. το 2015.

Η σημείωση 41.1 των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων συμπεριλαμβάνει επιπρόσθετες πληροφορίες όσο αφορά τις απολαβές των βασικών διευθυντικών στελεχών.

Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα και οι υπάλληλοι, συνεισφέρουν στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση τους μισθούς των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα λειτουργεί σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών (Ταμείο Προνοίας), τα περιουσιακά στοιχεία του οποίου τηρούνται σε ξεχωριστό ταμείο. Το σχέδιο χρηματοδοτείται με πληρωμές από τους υπαλλήλους και από το Συγκρότημα. Οι συνεισφορές του Συγκροτήματος διαγράφονται στην περίοδο που σχετίζονται και περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού.

Το Συγκρότημα δεν έχει οποιαδήποτε νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει επιπλέον συνεισφορές, εάν το σχέδιο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων.

Το Συγκρότημα, εκτός από τις υποχρεωτικές συνεισφορές για Κοινωνικές Ασφαλίσεις και άλλα Κυβερνητικά Ταμεία, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνεισφέρει και στα ακόλουθα, τα οποία περιλαμβάνονται στις εισφορές σε άλλα ταμεία:

- (α) Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη: Παρέχεται στους υπαλλήλους ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μέσω του Παγκύπριου Συνεργατικού Ταμείου Υγείας και του Ταμείου Υγείας της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου, για την οποία το Συγκρότημα συνεισφέρει καθορισμένη εισφορά 4% και 2,5% αντίστοιχα, επί του συνόλου των απολαβών του έτους.
- (β) Ασφάλιστρα ζωής: Παρέχεται στους υπαλλήλους σχέδιο ομαδικής ασφάλειας ζωής, μέσω καθορισμένων σχεδίων Ασφαλιστικών Εταιρειών, που αντιπροσωπεύει η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

Δημοσιοποίηση ποσοτικών πληροφοριών όσο αφορά τις απολαβές του προσωπικού για το οικονομικό έτος 2015

Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας	2015 (€000)
Μισθοί και ημερομίσθια	74.615
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλα Κυβερνητικά ταμεία	7.611
Εισφορές σε άλλα ταμεία	3.453
Έκτακτη εισφορά	352
Εισφορές σε ταμείο προνοίας	3.539
Έξοδα βάσει σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης	84
Άλλα έξοδα προσωπικού	635
Σύνολο	90.289

Ο μέσος όρος του αριθμού των υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένων και των Μελών της Επιτροπείας υπό την εκτελεστική τους ιδιότητα) κατά το 2015 ανέρχεται σε 2.944 (εκ των οποίων 2.749 αφορούν τον συνεργατικό πιστωτικό τομέα).

Απολαβές προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της ΣΚΤ για το οικονομικό έτος 2015

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει τις συνολικές ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με το συνολικό κόστος της Τράπεζας όσο αφορά τις αποδοχές της ανώτερης διεύθυνσης και των μελών του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της ΣΚΤ/ΚΦ:

	Αριθμός δικαιούχων	Ποσά αποδοχών για το οικονομικό έτος:		Σύνολο αποδοχών 2015 €000
		Σταθερές αποδοχές ² €000	Μεταβλητές αποδοχές €000	
Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά Μέλη της Επιτροπείας.	12	500	0	500
Άλλα μέλη του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας	14	749	0	749
Σύνολο	26	1.249	-	1.249

Η Τράπεζα δεν προσφέρει οποιασδήποτε μορφής μεταβλητές αποδοχές.

Η αμοιβή των μη εκτελεστικών μελών της Επιτροπείας, αφορά δικαιώματα που πληρώνονται στα μέλη για κάλυψη εξόδων τους σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Κατά το οικονομικό έτος 2015, δεν υπήρξαν οποιαδήποτε ποσά υπό αναστολή αμοιβής, ή νέες πληρωμές λόγω πρόσληψης και αποχώρησης που να αφορά μέλη του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της τράπεζας. Επίσης, δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε νέες πληρωμές λόγω πρόσληψης και αποχώρησης που να αφορά μέλη του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας.

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει το συνολικό κόστος της Τράπεζας σχετικά με τις αποδοχές της ανώτερης διεύθυνσης και των μελών του προσωπικού των οποίων οι ενέργειες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της ΣΚΤ/ΚΦ, ανά επιχειρηματικό τομέα:

	Σύνολο αποδοχών 2015 €000
Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά Μέλη της Επιτροπείας	500
Λειτουργίες ελέγχου (Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εσωτερικής Επιθεώρησης)	161
Μονάδα Διαχείρισης μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων, Αναδιάρθρωσης και Έγκρισης Πιστωτικών Διευκολύνσεων	286
Άλλες Τραπεζικές εργασίες	302
Σύνολο	1.249

² Συμπεριλαμβάνει εισφορές εργοδότη

12.2 Διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού και διορισμού μελών της Επιτροπείας

Η ΣΚΤ και τα ΣΠΙ ακολουθούν προκαθορισμένη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού. Μετά την δημοσίευση της πλήρωσης κενών θέσεων ακολουθείται διαδικασία γραπτής εξέτασης (για ορισμένες θέσεις) και προσωπικής συνέντευξης ενδιαφερόμενων. Η τελική λίστα πρόσληψης υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια ετοιμάζεται από το Γενικό Διευθυντή/ Γραμματέα για πρόσληψη στην ΣΚΤ/ΚΦ και αποστέλλεται στην Επιτροπεία της ΣΚΤ/ΚΦ για επικύρωση.

Όσον αφορά τα μέλη της Επιτροπείας, πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα, εκπαίδευση, δεξιότητες, πείρα αλλά και ποικιλομορφία για την εκτέλεση όλων των καθηκόντων της Επιτροπείας και να έχουν από κοινού χρηματοοικονομικές γνώσεις, εμπειρία στον τραπεζικό τομέα και στη διαχείριση κινδύνων, καθώς επίσης και εμπειρία σε τοπικά και διεθνή οικονομικά θέματα, όπως και γνώση των καθηκόντων των μελών της Επιτροπείας. Η αξιολόγηση της ικανότητας και καταλληλότητας των μελών της Επιτροπείας διενεργείται με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας στις 22.12.2015, αποτελείται από τρία (3) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων παρατίθενται στο Μέρος 3 «Πλαίσιο Διακυβέρνησης».

12.3 Πολιτική πολυμορφίας όσον αφορά την επιλογή των μελών της Επιτροπείας

Η ΣΚΤ/ΚΦ αναγνωρίζει τα οφέλη που έχει η πολυμορφία της Επιτροπείας όσο αφορά τις δεξιότητες, την εμπειρία, το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο, τη φυλή και το φύλο μεταξύ των μελών της. Η πολυμορφία της Επιτροπείας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη κατά τον προσδιορισμό της βέλτιστης σύνθεσης της Επιτροπείας.

13 Δημοσιοποίηση βεβαρημένων και μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού

Ως βεβαρημένο στοιχείο ενεργητικού νοείται το στοιχείο του ενεργητικού το οποίο έχει ενεχυριαστεί ή υπόκειται σε οποιαδήποτε μορφή ρύθμισης για την εξασφάλιση, εγγύηση ή πιστωτική αναβάθμιση οποιασδήποτε συναλλαγής εντός ή εκτός ισολογισμού και το οποίο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα (για παράδειγμα, να ενεχυριαστεί για σκοπούς χρηματοδότησης). Τα ενεχυριασθέντα στοιχεία ενεργητικού τα οποία υπόκεινται σε περιορισμό ως προς τη δυνατότητα ανάληψής τους, όπως τα στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση πριν από ανάληψη ή αντικατάσταση από άλλα στοιχεία ενεργητικού, θεωρούνται βεβαρημένα.

13.1 Βεβαρημένα και μη βεβαρημένα στοιχεία του ενεργητικού ανά είδος στοιχείου ενεργητικού

	Λογιστική αξία βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού €000	Εύλογη αξία βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού €000	Λογιστική αξία μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού €000	Εύλογη αξία μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού €000
Στοιχεία ενεργητικού του ιδρύματος παροχής στοιχείων	74.724		14.218.463	
Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-
Χρεωστικά ομόλογα	68.724	68.724	876.421	876.372
Δάνεια	6.000		12.448.952	
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-		893.090	

13.2 Εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί κατά είδος στοιχείου ενεργητικού

	Εύλογη αξία βεβαρημένης εξασφάλισης που έχει εισπραχθεί ή ιδίων χρεωστικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί €000	Εύλογη αξία βεβαρημένης εξασφάλισης που έχει εισπραχθεί ή ιδίων χρεωστικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί επί των οποίων μπορεί να συσταθεί βάρος €000
Εξασφάλιση που έχει εισπραχθεί από το ίδρυμα παροχής στοιχείων	-	-
Μετοχικοί τίτλοι	-	-
Χρεωστικά ομόλογα	-	-
Λοιπές εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί	-	-
Ίδιοι εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι πέραν των ιδίων καλυμμένων ομολογιών ή των παρακρατηθέντων προϊόντων τιτλοποίησης (asset backed securities - ABS)	-	-

13.3 Υποχρεώσεις που σχετίζονται με βεβαρημένα στοιχεία ενεργητικού και εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί

	Αντίστοιχες υποχρεώσεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή τίτλοι που χορηγήθηκαν €000	Στοιχεία ενεργητικού, εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί και ίδια χρεωστικά ομόλογα πέραν των ιδίων καλυμμένων ομολογιών ή των παρακρατηθέντων προϊόντων τιτλοποίησης (asset backed securities - ABS) €000
Λογιστική αξία επιλεγμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	54.053	66.680

14 Δείκτης Μόχλευσης

Τα χρόνια πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση χαρακτηρίζονταν από υπερβολική συσσώρευση εντός και εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων η οποία ήταν δυσανάλογη των ιδίων κεφαλαίων τους. Κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι ζημίες και η έλλειψη χρηματοδότησης υποχρέωσαν τα ιδρύματα να περιορίσουν σημαντικά τη μόχλευση τους εντός σύντομου χρονικού διαστήματος. Το γεγονός αυτό αύξησε τις καθοδικές πιέσεις στις τιμές των στοιχείων ενεργητικού, προκαλώντας περαιτέρω ζημίες για τα ιδρύματα, που με τη σειρά τους οδήγησαν σε περαιτέρω μειώσεις των ιδίων κεφαλαίων τους. Το τελικό αποτέλεσμα αυτής της αρνητικής αλληλουχίας ήταν η μείωση της διαθεσιμότητας πιστώσεων στην οικονομία και η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Με τον Κανονισμό 575/2013 καθιερώθηκε η υποχρέωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να υποβάλλουν αναφορές στις εποπτικές αρχές σχετικά με το επίπεδο μόχλευσής τους, καθώς και να δημοσιοποιούν από την 1η Ιανουαρίου 2015 σχετικές πληροφορίες στο πλαίσιο του Πυλώνα ΙΙΙ. Στις 17 Ιανουαρίου 2015, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2015/62 της Επιτροπής αναφορικά με τον προσδιορισμό του δείκτη μόχλευσης.

Ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως το μέτρο κεφαλαίου (δηλ. τα συνολικά Κεφάλαια Μετοχών της Κατηγορίας 1) προς το μέτρο συνολικού ανοίγματος της Τράπεζας (δηλ. του συνόλου των ανοιγμάτων εντός και εκτός ισολογισμού) και εκφράζεται ως ποσοστό.

Σημειώνεται ότι η τελική βαθμονόμηση (calibration), και κάθε περαιτέρω προσαρμογή στον ορισμό, θα ολοκληρωθεί μέχρι το 2017, με στόχο τη μετάβαση σε μια ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση του Πυλώνα Ι από την 1η Ιανουαρίου 2018. Η τράπεζα υπολογίζει το δείκτη μόχλευσης, τέλος κάθε τριμήνου.

Ο ελάχιστος δείκτης μόχλευσης έχει τεθεί προς το παρόν για σκοπούς παρακολούθησης στο 3%.

Ο δείκτης μόχλευσης της ΣΚΤ/ΚΦ στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της ΚΤΚ είναι 8,77% ενώ με την πλήρη εφαρμογή του πλαισίου της Βασιλείας είναι 8,57%.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τον σχετικό συμφυλισμό μεταξύ στοιχείων ενεργητικού (εντός και εκτός ισολογισμού) της ΣΚΤ/ΚΦ και του μέτρου συνολικού ανοίγματος για σκοπούς καθορισμού του δείκτη Μόχλευσης.

31 Δεκεμβρίου 2015	
€'000	
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού όπως παρουσιάζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	14.307.351
Προσαρμογή για τις οντότητες οι οποίες ενοποιούνται για λογιστικούς σκοπούς αλλά δεν εμπίπτουν στο πεδίο της κανονιστικής ενοποίησης	(14.167)
Προσαρμογές λόγω ανοιγμάτων σε παράγωγα	-
Προσαρμογές λόγω ανοιγμάτων σε συμφωνίες επαναγοράς	-
Προσαρμογές για ανοίγματα εκτός ισολογισμού	101.064
Άλλες προσαρμογές	(64.443)
Συνολικό άνοιγμα δείκτη Μόχλευσης (Total leverage ratio exposure)	14.329.805

Ο ακόλουθος πίνακας αναλύει το συνολικό άνοιγμα δείκτη Μόχλευσης ανά είδος ανοίγματος

Δείκτης Μόχλευσης - Μεταβατικές Διατάξεις	31 Δεκεμβρίου 2015
	€'000
Ανοίγματα εντός ισολογισμού (εξαιρουμένου παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς)	
Ανοίγματα εντός ισολογισμού (εξαιρουμένου παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς)	14.248.026
Ποσά που αφαιρούνται από μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1	(19.285)
Σύνολο ανοιγμάτων εντός ισολογισμού (εξαιρουμένου παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς)	14.228.741
Ανοίγματα σε παράγωγα	-
Ανοίγματα σε πράξεις επαναγοράς ή πράξεις δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων	-
Εκτός ισολογισμού ανοίγματα	
Εκτός ισολογισμού ανοίγματα	488.157
Προσαρμογές στα εκτός ισολογισμού ανοίγματα	(387.093)
Σύνολο εκτός ισολογισμού ανοίγματα	101.064
Εξαιρέσεις σύμφωνα με το Άρθρο 429(7) και (14) του Κανονισμού 575/2013	-
Κεφάλαια και συνολικά ανοίγματα	
Κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Tier 1 capital)	1.257.415
Συνολικό άνοιγμα δείκτη Μόχλευσης	14.329.805
Δείκτης Μόχλευσης	
Δείκτης Μόχλευσης (%)	8,8%

Ο πίνακας που ακολουθεί, αναλύει το συνολικό άνοιγμα δείκτη Μόχλευσης (εξαιρουμένου παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς) ανά κλάση ανοίγματος

31 Δεκεμβρίου 2015	
€'000	
Ανοίγματα εντός ισολογισμού (εξαιρουμένου παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς), εκ των οποίων:	14.228.741
Ανοίγματα Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών	0
Ανοίγματα Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου, εκ των οποίων:	14.228.741
Ανοίγματα κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών	4.342.207
Ανοίγματα σε τοπικές αρχές, πολυμερής τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και οντότητες δημόσιου τομέα	286.131
Ανοίγματα σε ιδρύματα	129.135
Ανοίγματα που καλύπτονται με ακίνητη περιουσία	2.244.848
Λιανικά Ανοίγματα	1.959.131
Ανοίγματα σε εταιρείες	141.856
Ανοίγματα σε Καθυστέρηση	4.247.834
Άλλα ανοίγματα	877.599

Περιγραφή των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του κινδύνου υπερβολικής μόχλευσης

Για τη διαχείριση του κινδύνου υπερβολικής μόχλευσης, η ΣΚΤ/ΚΦ έχει υιοθετήσει αυστηρότερα όρια σε σύγκριση με το υφιστάμενο 3% υπό εξέταση εποπτικό όριο. Το εσωτερικό όριο το οποίο έχει τεθεί είναι σε 4%.

Η ΣΚΤ/ΚΦ παρακολουθεί τον δείκτη μόχλευσης τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Περιγραφή των παραγόντων που είχαν αντίκτυπο στο δείκτη μόχλευσης κατά τη διάρκεια της περιόδου

Ο συντελεστής μόχλευσης της ΣΚΤ/ΚΦ κατά το οικονομικό έτος 2015 κυμάνθηκε από 8,93% (στις 31/12/2014) σε 8,77% (στις 31/12/2015). Ο λόγος αυτής της μείωσης οφείλεται κυρίως στην αύξηση του συνολικού ενεργητικού (η οποία οφείλεται κυρίως στην αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού) που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή μόχλευσης.

15 Άλλα Θέματα

Οι πληροφορίες στο παρών έγγραφο θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις εξελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Παράρτημα 1 – Αναφορές Διοικητικής Πληροφόρησης προς το Διοικητικό Όργανο

a/a	Ονομασία αναφοράς	Περιγραφή αναφοράς	Ετοιμάζεται από	Υποβάλλεται στην	Ενημέρωση	Συχνότητα
1	Μηνιαία αναφορά κινδύνων αγοράς και ρευστότητας	Ανάλυση της μηνιαίας ροής των καταθέσεων, της κατάστασης της ρευστότητας και των κινδύνων που αφορούν το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	ΜΔΚ / Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς & Ρευστότητας	ALCO		Μηνιαία
2	Εβδομαδιαία ανάλυση καταθέσεων / ρευστότητας	Συνοπτική πληροφόρηση για την εβδομαδιαία ροή των καταθέσεων πελατών και την κατάσταση της ρευστότητας	ΜΔΚ / Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς & Ρευστότητας	ALCO	ΚΤΚ, ΕΚΤ, Υπουργείο Οικονομικών	Εβδομαδιαία
3	Πακέτο πληροφόρησης	Αναφορά στους κυριότερους δείκτες σε σχέση με τους κινδύνους, τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια	ΜΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων / ALCO		Τριμηνιαία
4	Ετήσια Έκθεση	Ανασκόπηση των κινδύνων, των ενεργειών που έγιναν και των γεγονότων που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους	ΜΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	ΚΤΚ	Ετήσια
5	ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process	ΜΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	ΚΤΚ	Ετήσια

6	ILAAP	Individual Liquidity Adequacy Assessment Process	ΜΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	ΚΤΚ	Ετήσια
7	Έκθεση με τα σημαντικότερα περιστατικά ασφάλειας	Αναφορά στην οποία περιγράφονται τα σημαντικότερα περιστατικά ασφάλειας κατά το τρίμηνο	ΜΔΚ / Υπηρεσία Ασφάλειας Πληροφοριών	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων		Τριμηνιαία
8	Ετήσια έκθεση Υπηρεσίας ασφάλειας πληροφοριών	Αναφορά στην οποία περιγράφονται τα σημαντικότερα περιστατικά ασφάλειας κατά το έτος	ΜΔΚ / Υπηρεσία Ασφάλειας Πληροφοριών	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	ΚΤΚ	Ετήσια
9	Impairment Provisions	Λεπτομερή περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού των προβλέψεων και των παραδοχών, καθώς και του αποτελέσματος της αξιολόγησης των προβλέψεων	ΜΔΚ / Υπηρεσία	Επιτροπή Προβλέψεων, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπεία		Εξαμηνιαία (Τριμηνιαία στο μέλλον)
10	Κατάσταση αποτίμησης του χαρτοφυλακίου των ομολόγων	Αποτίμηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων	ΜΔΚ / Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς & Ρευστότητας	ALCO		Εβδομαδιαία

Παράρτημα 2 – Γλωσσάριο

ΕΔΑΚΕ	Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας
ΕΔΕΠ	Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού
ΕΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων
ΕΟΠΑ	Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΚΦ	Κεντρικός Φορέας
ΜΔΚ	Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου
ΣΚΤ	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα
ΣΠΕ	Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία
ΣΠΙ	Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα
ΣΤ	Συνεργατικό Ταμειυτήριο
ΓΔ	Γενικός Διευθυντής
ΑΕΔ	Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση
ΜΕΧ	Μη-Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΜΚΣ	Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης
ΤΑΣΠ	Τμήμα Ασφάλειας Συστημάτων και Πληροφοριών

Παράρτημα 3 - Συμφιλίωση στοιχείων κεφαλαίου και ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων

Όπως επεξηγήθηκε στο Μέρος 1.1, η βάση της ενοποίησης για λογιστικούς σκοπούς οικονομικής αναφοράς διαφέρει από εκείνη που χρησιμοποιείται για εποπτικούς σκοπούς.

Συμφιλίωση της κατάστασης οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2015 (€000)	Σημ.	Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	Μη-ενοποίηση εμπορικού τομέα	Κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής ενοποίησης
Περιοριστικά στοιχεία				
Μετρητά		114.894	39	114.855
Καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες		3.084.346	0	3.084.346
Καταθέσεις σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα		46.195	164	46.031
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες		9.311.630	(12.944)	9.324.574
Αποθέματα		14.859	12.746	2.113
Ακίνητα προς πώληση		100.338	0	100.338
Χρηματοοικονομικά περιοριστικά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		-		
Χρηματοοικονομικά περιοριστικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		982.211	(100.264)	1.082.475
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη		-	-	-
Ακίνητα για επένδυση		282.560	55.206	227.354
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		261.710	32.360	229.350
Άυλα περιοριστικά στοιχεία		1.216	638	578
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες		-	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		46.854	85	46.769
Λοιπά περιοριστικά στοιχεία		60.538	26.137	34.401
Σύνολο περιοριστικών στοιχείων	<i>α/β</i>	14.307.351	14.167	14.293.184
Υποχρεώσεις			0	
Οφειλές σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα		81.432	0	81.432
Οφειλές στην Σ.Κ.Τ/Σ.Π.Ι			(30.604)	30.604
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών		12.744.206	0	12.744.206
Άλλα δάνεια		21.357	185	21.172
Δάνειο για αποπληρωμή προσφυγικών καταθέσεων		36.534	0	36.534
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		42.899	8.764	34.135
Λοιπές υποχρεώσεις		75.344	9.926	65.418
Σύνολο υποχρεώσεων		13.001.772	(11.729)	13.013.501
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο		1.515.113	0	1.515.113
Αποθεματικά		(237.210)	2.834	(240.044)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους δικαιωμάτων πλειοψηφίας		1.277.903	2.834	1.275.069
Συμφέρον μειοψηφίας		27.676	23.062	4.614
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.305.579	25.896	1.279.683
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		14.307.351	14.167	14.293.184

Συμφιλίωση στοιχείων κεφαλαίου και ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων (συνέχεια)

Μεταβατικές Διατάξεις	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015 €'000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων όπως στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	α	1.305.579
Μη-ενοποίηση εμπορικού τομέα	β	(25.896)
Άλλα περιουσιακά στοιχεία		(578)
Αναβαλλόμενη φορολογία που βασίζεται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές		(18.708)
Προσαρμογή για δικαιώματα μειοψηφίας για συμμόρφωση με εποπτικές απαιτήσεις		(2.982)
Συνολικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1		1.257.415
Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1		0
Συνολικά Κεφάλαια Μετοχών της Κατηγορίας 1		1.257.415
Σύνολο Κεφαλαίου της Κατηγορίας 2		0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		1.257.415

Παράρτημα 4 – Υπόδειγμα Δημοσιοποίησης Μεταβατικών Ιδίων Κεφαλαίων

Κεφάλαιο σε Κοινές Μετοχές της κατηγορίας 1 μέσα και αποθεματικά	31 Δεκεμβρίου 2015 (Μεταβατικές Διατάξεις) €'000	31 Δεκεμβρίου 2015 (Πλήρης Εφαρμογή) €'000
1 Κεφαλαιακά μέσα, καθώς και η σχετική διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1.690.114	1.690.114
2 Κέρδη εις νέον	-640.048	(640.048)
3 Συσσωρευμένα λοιπά συνολικά έσοδα (και λοιπά αποθεματικά, που συμπεριλαμβάνουν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες βάσει των ισχυόντων λογιστικών προτύπων)	225.002	225.002
5 Δικαιώματα μειοψηφίας (ποσό που επιτρέπεται στο ενοποιημένο κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1)	1.632	339
6 Κεφάλαιο σε Κοινές Μετοχές της κατηγορίας 1 (CET1) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	1.276.700	1.275.407
Κεφάλαιο σε Κοινές Μετοχές της κατηγορίας 1 (CET1): κανονιστικές προσαρμογές		
8 Άυλα στοιχεία ενεργητικού (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	-578	(578)
10 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	-18.707	(46.769)
28 Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών για το κεφάλαιο σε κοινές μετοχές της κατηγορίας 1 (CET1)	-19.285	(47.347)
29 Κεφάλαιο σε κοινές μετοχές της κατηγορίας 1 (CET1)	1.257.415	1.228.060
36 Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	0	0
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	0	0
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	0	0
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (T1 = CET1 + AT1)	1.257.415	1.228.060
51 Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	0	0
57 Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	0	0
58 Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	0	0
59 Σύνολο κεφαλαίου (TC = T1 + T2)	1.257.415	1.228.060
60 Σταθμισμένα βάσει κινδύνου στοιχεία ενεργητικού	8.053.097	8.053.097
Δείκτες κεφαλαίου και αποθέματα ασφαλείας		
61 Κεφάλαιο σε κοινές μετοχές της κατηγορίας 1 (ως ποσοστό του συνολικού ποσού ανοίγματος σε κίνδυνο)	15,61%	15,25%
62 Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (ως ποσοστό του συνολικού ποσού ανοίγματος σε κίνδυνο)	15,61%	15,25%
63 Συνολικό κεφάλαιο (ως ποσοστό του συνολικού ποσού ανοίγματος σε κίνδυνο)	15,61%	15,25%

Παράρτημα 5 – Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων

Τα κύρια χαρακτηριστικά των κεφαλαιακών μέσων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο παρουσιάζονται στον πίνακα πιο κάτω.

		1 CET1	2 AT1	3 T2
1	Εκδότης	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	Δ/Ε	Δ/Ε
2	Μοναδικό αναγνωριστικό (π.χ. αναγνωριστικό CUSIP, ISIN ή Bloomberg για ιδιωτική τοποθέτηση)	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
3	Εφαρμοστέα νομοθεσία του εγγράφου	Κυπριακή Νομοθεσία	Δ/Ε	Δ/Ε
Κανονιστική επεξεργασία				
4	Κανόνες του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR) για τη μεταβατική περίοδο	Κοινές μετοχές κατηγορίας 1	Δ/Ε	Δ/Ε
5	Κανόνες του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR) μετά τη μεταβατική περίοδο	Κοινές μετοχές κατηγορίας 1	Δ/Ε	Δ/Ε
6	Επιλέξιμο σε ατομική/(υπο)ενοποιημένη / ατομική & (υπο)ενοποιημένη βάση	Ατομική και ενοποιημένη βάση	Δ/Ε	Δ/Ε
7	Τύπος μέσου	Μετοχικό κεφάλαιο	Δ/Ε	Δ/Ε
8	Ποσό που αναγνωρίζεται στο εποπτικό κεφάλαιο (Νόμισμα σε χιλιάδες ευρώ, κατά την πιο πρόσφατη ημερομηνία αναφοράς)	€1.515.113 ³	Δ/Ε	Δ/Ε
9	Ονομαστικό ποσό του μέσου	€1.515.113	Δ/Ε	Δ/Ε
9 (α)	Τιμή έκδοσης	Διάφορες	Δ/Ε	Δ/Ε
9 (β)	Τιμή εξόφλησης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
10	Λογιστική ταξινόμηση	Ίδια κεφάλαια	Δ/Ε	Δ/Ε
11	Αρχική ημερομηνία έκδοσης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
12	Αόριστης διάρκειας ή με ημερομηνία λήξης	Αόριστης διάρκειας	Δ/Ε	Δ/Ε
13	Αρχική ημερομηνία λήξης	Χωρίς ημερομηνία λήξης	Δ/Ε	Δ/Ε
14	Για ανάκληση από τον εκδότη απαιτείται προηγούμενη έγκριση από τις εποπτικές αρχές	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
15	Προεραϊκή ημερομηνία ανάκλησης, ενδεχόμενες ημερομηνίες ανάκλησης και ποσό εξόφλησης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
16	Μεταγενέστερες ημερομηνίες ανάκλησης, κατά περίπτωση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
Τοκομερίδια/μερίσματα				
17	Σταθερό ή κυμαινόμενο μέρισμα/τοκομερίδιο	Κυμαινόμενο	Δ/Ε	Δ/Ε
18	Επιτόκιο τοκομεριδίου και κάθε σχετικός δείκτης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
19	Ύπαρξη όρου αναστολής μερισμάτων	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
20 (α)	Με πλήρη διακριτική ευχέρεια, με μερική διακριτική ευχέρεια ή υποχρεωτικό (από άποψη χρόνου)	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
20 (β)	Με πλήρη διακριτική ευχέρεια, με μερική διακριτική ευχέρεια ή υποχρεωτικό (από άποψη ποσού)	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ύπαρξη δυνατότητας αναβάθμισης ή άλλου κινήτρου για εξόφληση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε

³ Το ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνει την συμπληρωματική κρατική ενίσχυση των €175εκ.

Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων (συνέχεια)

		1 CET1	2 AT1	3 T2
22	Μη σωρευτικό ή σωρευτικό	Μη σωρευτικό	Δ/Ε	Δ/Ε
23	Μετατρέψιμο ή μη μετατρέψιμο	Μη μετατρέψιμο	Δ/Ε	Δ/Ε
24	Εάν είναι μετατρέψιμο, το/τα γεγονός/(-τα) ενεργοποίησης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
25	Εάν είναι μετατρέψιμο, πλήρης ή μερική μετατροπή	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
26	Εάν είναι μετατρέψιμο, ο συντελεστής μετατροπής	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
27	Εάν είναι μετατρέψιμο, υποχρεωτική ή προαιρετική μετατροπή	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
28	Εάν είναι μετατρέψιμο, ορίστε τον τύπο του μέσου στο οποίο γίνεται η μετατροπή	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
29	Εάν είναι μετατρέψιμο, ορίστε τον εκδότη του μέσου στο οποίο γίνεται η μετατροπή	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
30	Χαρακτηριστικά απόσβεσης	Όχι	Δ/Ε	Δ/Ε
31	Εάν υφίσταται απόσβεση, το/τα γεγονός/(-τα) απόσβεσης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
32	Εάν υφίσταται απόσβεση, πλήρης ή μερική απόσβεση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
33	Εάν υφίσταται απόσβεση, μόνιμη ή προσωρινή απόσβεση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
34	Εάν υφίσταται προσωρινή απόσβεση, περιγραφή του μηχανισμού απόσβεσης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
35	Θέση στην ιεραρχία διαβάθμισης κατά τη ρευστοποίηση (προσδιορίστε τον τύπο μέσου που είναι αμέσως ανώτερος από το μέσο)	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
36	Μη συμμορφούμενα μεταβατικά χαρακτηριστικά	Όχι	Δ/Ε	Δ/Ε
37	Εάν ναι, καθορίστε τα μη συμμορφούμενα μεταβατικά χαρακτηριστικά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε